

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM

NR.09 105. ÅRGANG 24.09.19 - 15.10.19

SORT GULL

GRØNN UKE

RADIO REVOLT

DIN STUDENTRADIO

Utvalget er stort og nisjene er mange. Vi fokuserer på humor, musikk og alt som studenter engasjerer seg i! Hør et av våre 24 radioprogram eller drøm deg bort i musikken vi har valgt ut spesielt for deg på

WWW.RADIOREVOLT.NO

Du finner oss der du hører podkast

12 BUDSJETTUNDERSKUDD VED INSTITUTT FOR MUSIKK:

Forrige semester ble det oppdaget underskudd i budsjettet hos Institutt for musikk. Mens NTNU rydder opp, merker studentene konsekvensene.

16

GRØNN MENSEN:

Bærekraftige sanitetsprodukter blir stadig mer populært. Menskoppen er snill med både kropp og klode.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

22

KOMBINERER STUDIER MED TOPPIDRETT

Mange studenter finner ikke den perfekte balansegangen mellom antall timer på Netflix og antall timer på skolebenken. Andre studenter sjonglerer med andre ting i hverdagen.

28

UKESPESIAL:

UKEstyret deler sin opplevelse rundt det å planlegge Norges største kulturfestival, og kultursjef og knausbooker forteller om høydepunktene som ikke er headlinere under UKA.

40

FÅ UTTALER SEG I DEN OFFENTLIGE DEBATTEN:

I 2019 har sju av ti nordmenn aldri debattert politikk eller samfunnsproblemer via massemedia.

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Jenny Westrum-Rein – Tlf: 984 90 262
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Therese Fjorden Lysheim – Tlf: 469 52 192
avisredaktor@studentmediene.no

Tomaris Semet – Tlf: 452 96 397
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Peter André Hegg – Tlf: 950 35 040
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Andreas Haugland
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Mathias Larsen – Tlf: 905 43 139
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Sindre Sæthem
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Marte Sæther Ottesen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Sigrid Solheim
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJERE
Marthe Bjerva
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Ola Sverreson Haugstad
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Vilde Aurora Halle Tvedten
foforedaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Emil Sørheim
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Maren Høgevoild Busterud
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Torstein Olav Eriksen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Aslak Høberg Liaen
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Astrid Bøhler
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Erlend Gylver (sjef), Håkon Pedersen,
Benedikt Erikstad Javorovic, Linn Danielsen
Evjemo, Kaia Sørland, Lisa Botterli Flostrand,
Sander Engen, Mathias Kristiansen

GRAFIKERE
Aslak Høberg Liaen, Anna Orvik Wilberg,
Kotryna Navickaite, Adrian Rangnes, Selja
Ingerdatter Sørland

KORREKTUR
Anders Brun (sjef), Kaia Sørland, Benedikt
Erikstad Javorovic, Marthe Bjerva

FORSIDE
Torstein Olav Eriksen

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

Kalkun, det er jo bare tørr kylling

JENNY
WESTRUM-REIN
REDAKTØR

UKA kunne stått i bresjen for et nytt studentopprør i klimakampens ånd. Den muligheten lot de glippe.

Det står stor respekt av å ha drevet festival i over 100 år. Man skal på alle vis berømme UKA for det de gjør for studentbyen Trondheim, og ikke minst for hva UKA gjør for Samfundet. I tillegg skiller festivalen seg ut med det brede spekteret av arrangementer i programmet sitt. Som kultursjef Agnete Djupvik sier til Under Dusken «kommer alle til å like noe, og mange kommer til å like mye».

Fra 14. til 19. oktober har UKA dedikert sitt program til Grønn UKE. Da kan publikum ta del i alt fra søppelrydding og vintagemarked til temafest med «Peace and love». Såkalt grønnvasking er ikke et nytt fenomen. Tidligere har Norwegian blitt kritisert for å ha «verdens mest miljøvennlige flytrafikk». Klesgiganten H&M lager klær av resirkulert plast, samtidig som de samme klærne slipper ut mikroplast

når de vaskes. Miljøvennlighet er kort fortalt lite lønnsomt for det private markedet og forbrukerne er mer enn villige til å kjøpe seg god klimasamvittighet.

Årets lokalvalg, hvor miljøpartier som MDG og SV har økt massivt i oppslutning, har nok en gang bevist at miljøproblematikken står høyt på agendaen. Årets ungdomsopprør og skolestreiken for klimaet viser at klimakrisen er viktig, spesielt for unge. Nettopp derfor er det synd at store aktører som UKA forsøker å overbevise publikum om å leve miljøvennlig, samtidig som deres egen hovedsponsor står i bresjen for oljebransjen og roper «pump baby, pump».

UKA-19 hadde en gylden mulighet til å kaste seg på den grønne bølgen som nå flommer over hele verden. Et nytt

studentopprør i klimakampens ånd virker ikke så fjernt. Den sjansen lot UKEstyret dessverre gå fra seg.

Bildet er ikke svart-hvitt. UKEstyret og de andre frivillige fortjener helt klart applaus for den jobben de har lagt ned. De er nok også fullt klare over paradokset som er Grønn UKE i skjønn harmoni med oljegiganten Equinor. Å forsøke å legitimere det framstår dessverre kun som naivt. Det er hverken UKA eller publikum tjent med.

Etter nærmere to år med planlegging skal fuglen snart sparkes ut av redet for å se om den kan fly. Man kan bare håpe på at den har fått grønne vinger innen UKA-21.

Behov for tannlege?

Vi er din studenttannlege og hos oss får du alltid undersøkelse til 450 kroner og 10 % rabatt på øvrig tannbehandling.

450,-

Du finner våre fire tannklinikker sentralt beliggende på Trondheim Torg, Leutenhaven, Munkegata og Sirkus Shopping.

*Kan ikke kombineres med andre tilbud og gjelder ikke tannteknikerarbeid.
*Studentbevis må medbringes.

 ORIS DENTAL

orisdental.no

VIL DU ANNONSERE HOS OSS?
KONTAKT VÅR SALGSAVDELING

salgssjef@studentmediene.no

VI SØKER KOLLEGAER I SERVERINGEN,
HEL- OG DELTID.

Om du er som oss; elsker å jobbe med gjester, vin og smaker fra fjern og nær, tror vi (nesten helt sikker) at du vil trives hos oss på Kalas. Kontakt: kathrine@restaurantkalas.no // tlf: 980 27 207

KALAS
& canasta

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

**VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?
SEND MAIL TIL
DEBATTREDAKTØR@STUDENTMEDIENE.NO**

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

FØR DET BRENNER

ALIDA DOMAAS

Nestleder
Industri Energi Student
(LO)

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Som ny student er det mange ting å sette seg inn i de første ukene av studiet. Hvilke bøker skal jeg ha? Hvor er forelesningssalen? Hvor finner jeg en toga til togafesten? Da er det andre spørsmål som blir glemt i alt mylderet, som for eksempel: Er du fagorganisert?

Du tror kanskje at det er noe du bør tenke på når du er ferdigutdannet, men

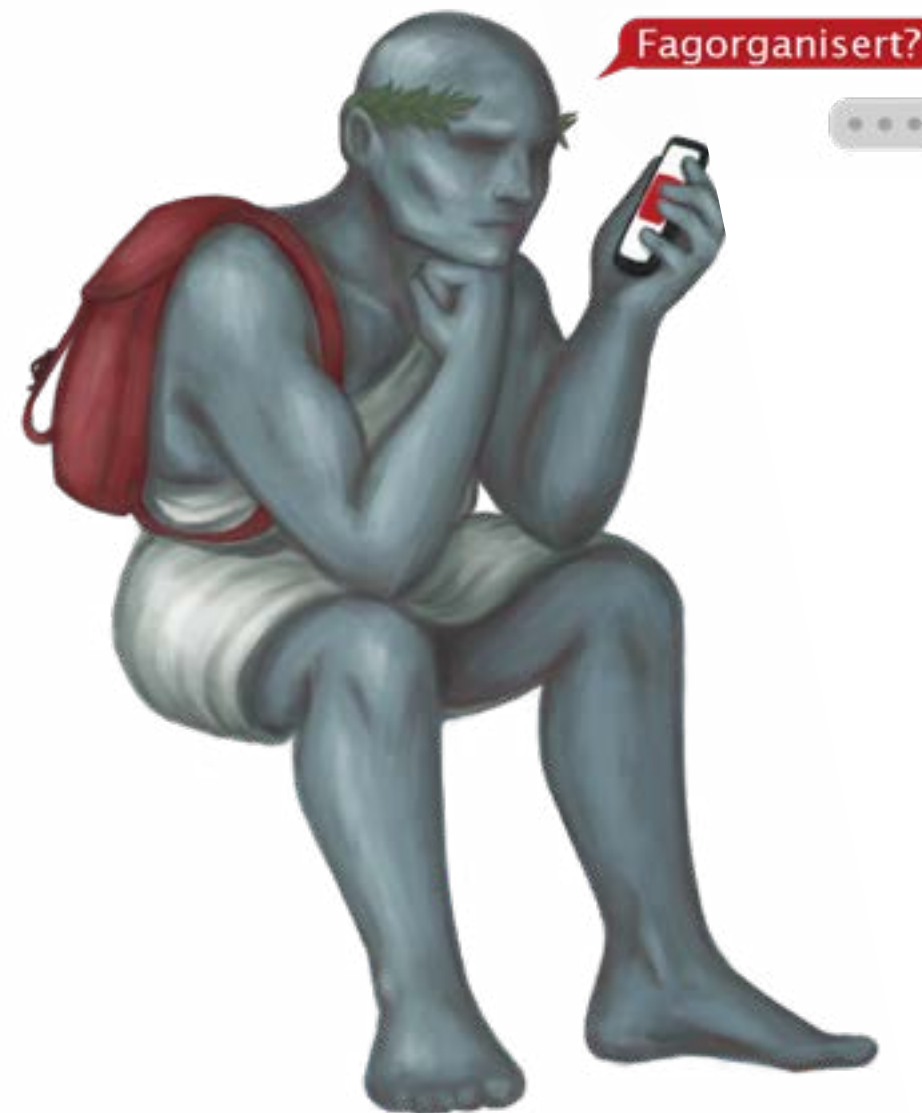
de fleste studenter har jobb ved siden av studiene – hele 90 prosent hvis du regner med sommerjobb. Samtidig opplever unge arbeidstakere oftere enn eldre lovbrudd i arbeidslivet. I sommer besøkte LOs sommerpatrulje 4788 bedrifter landet over og snakket med sommervikarer og unge arbeidstagere. Hos fire av ti fant LO brudd på arbeidsmiljøbestemmelsene. Mye gikk på overtid, manglende informasjon om overtid, men også brudd på minstelønssatser.

Det lønner seg å forsikre huset før det brenner. Det bør også gjelde arbeidslivet. Som 20-åring med jobb

i serveringsbransjen har du krav på 167,90 kr per time etter den lovfestede minstelønnen. Hva ville du gjort hvis du innså at kafeen du jobbet i ga deg dårligere lønn enn dette? Lar du det gå eller ville du sagt ifra til sjefen? Mange kan ikke sine rettigheter, eller orker ikke ordne opp fordi de tenker at jobben bare er midlertidig. Med et medlemskap i en fagforening er saken litt enklere. Da kan du få gratis juridisk hjelp til å ordne eventuelle problemer som kan oppstå på arbeidsplassen, og sparedeg for stress som kan oppstå under dårlige arbeidsforhold. Enten om det bare er for å få råd til hvordan du kan ordne opp i saken selv, eller direkte kontakt med arbeidsplassen på dine vegne, stiller fagforeningen opp for å løse ditt problem.

Som student eier du kanskje ikke et eget hus, men du har som oftest en del eiendeler. Knuser du PC-en din kan det fort bli et par tusen å betale hvis du ikke har forsikring. Som medlem i et LO forbund har du derimot innboforsikring uten egenandel inkludert i medlemskapet, den dekker også dine eiendeler hvis du tar de utenfor hjemmet. Så da er det bare å miste telefonen sin i do på fest eller knuse PCen uten å tenke på om det blir middag den neste uken eller om det blir færre øl på byen framover.

Dette og mange andre fordeler kan du få som medlem i et LO-forbund. Medlemskapet koster ikke mer enn at det er spart inn hvis du mister telefonen din i do på fest. Derfor er spørsmålet heller: Har du råd til å ikke være organisert? Valget - det tar du selv, men det lønner seg.

10 TIPS FOR Å OVERLEVE NTNU

En nyutdannet student gir sine beste tips for å klare seg gjennom studietiden.

**SINDRE KRISTIAN
ALVSVÅG**
Tidligere student

ILLUSTRASJON: Ane Morkemo

1. GI LITT FAEN

Du er god nok som du er. NTNU er for mange første gang de ikke lenger er best i klassen. Det er kanskje vanskeligere å få toppkarakterer enn på videregående. Det er helt greit, det er helt vanlig, og det er lov å stryke og prøve om igjen. La de andre få gjøre sin greie, også gjør du din greie. Du føler kanskje at du ikke får til alt du vil, og at andre i klassen gjør det bedre enn deg, men prøv å tenke deg om. Sammenligner du dine verste kvaliteter med dine klassekameraters beste? Sammenligner du deg selv, og bare deg selv, med ti eller flere andre og føler at du ikke er god nok? Det er veldig vanlig, og det er nærmest umulig å komme ut på topp. Minn deg selv på at du er god nok som du er, og at karakterer er mindre viktig enn din karakter.

2. BLI MED I FRIVILLIGHETEN

Da jeg begynte i 2013 var det badekarpadlingen som ble mitt første

sosiale nettverk. Det var inngangsporten til mitt engasjement i linjeforeningen Volvox & Alkymisten, og det var en enkel måte for meg å finne nye venner. Det er hundrevis av måter å engasjere seg i frivilligheten på, og linjeforeninga er et godt sted å starte. Det finnes også muligheter ved Samfundet, UKA, NTNUi, ISFiT og mange flere. De fleste kjenner at å engasjere seg i frivilligheten gir mer enn du selv putter inn, og det gir ofte et trygt nettverk og nære venner.

3. VÆR MEDLEM PÅ SAMFUNDET

Det lønner seg. Samfundet gir deg blant annet fri tilgang til en drøss med lavterskelarrangementer, og du får rabatt på så å si alt. Fra drikke til konserter, fra møter til temafester. Samfundsmedlemsskap er økonomisk, og hva ellers skal man gjøre med storstipend?

4. DRA PÅ KJELLERENE

Dette er for mange en superenkel måte å skaffe nye bekjente, og et supert tilbud til deg som vil finne på noe på en fredag men ikke har noe konkret på agendaen. Det er ofte noen du kjenner der fra før, og det er garantert et sted du kan stifte nye bekjentskap og finne nye venner.

5. TA ET EMNE DU LIKER

Avansert kromatografi er ikke det gøyeste emnet på timeplanen, og det er mange muligheter for deg til å velge et emne du interesserer deg for snarere enn å ta kun ta de anbefalte emnene i ditt studieprogram. Snakk med din studieveileder for å høre hvilke semestre og hvor ofte du kan stikke på ntnu.no/studier/emnesok og gå bananas i søkeordene. Det er elleve emner på NTNU som dukker opp når jeg skriver «laser» i søkefeltet, men dessverre ingen når jeg skriver lyssabel ...

6. GJØR ØVINGENE PÅ EGENHÅND NOEN GANGER

Jeg strøk i matte i førsteklasse. Det var enkelt å gjøre alle øvingene sammen med to gode venninner som satt på hver side og sa «du bare gjør sånn» hvis jeg satt fast, men jeg lærte visst nesten ingenting. Etter en sommer med relativt flittig lesing bestod jeg kontent!

7. SETT OPP EPOSTEN DIN

Jeg var nær å ikke få ta eksamen i et emne fordi jeg ikke sjekket studiemailen min ofte nok. En enkel videresendingsfunksjon ville gitt meg

rett info til rett tid i privatmailen min. Det finnes guider for dette på innsida.

8. BRUKTE LÆREBØKER

ibok.no, finn.no, kjøp/salg på facebook og andre sider er her for oss fattige studenter. Det er jaggua en enkel måte å spare noen grunker som du sårt trenger til husleia eller den elendige strømregningen som plutselig dukker opp kvartalsvis. Jeg hadde også et knallkjøp fra Nablas kjellerutsalg da bøkene kostet 10 kr / kg. 20 spenn for termodynamikkboka var mitt beste bokkjøp ever.

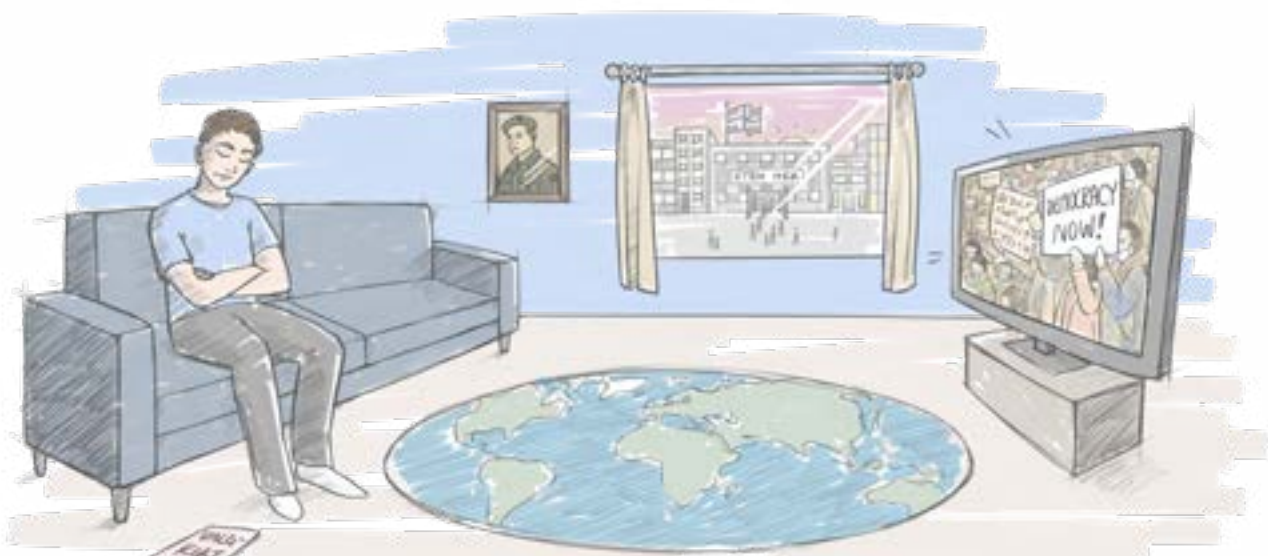
9. BE OM HJELP

Klassekamerater, undervisere og læringsassistenter kan og vil hjelpe deg hvis du sliter med en øvingsoppgave. Tillitsvalgte studenter (google it) kan hjelpe deg hvis du sliter med noe på universitetet. Sit og NTNU Karriere kan hjelpe deg om du har behov for å prate med noen om motivasjon, mestring, medgang eller motgang. Det er menneskelig å be om hjelp. Ikke vær til hinder for deg selv og spør for det er for sent.

10. LAG EN LESEPLAN

Rimelig konkret avslutning på denne artikkelen. Du veit når du har eksamen, og du veit hva du bør ha gått gjennom før du skal i ilden. Lag en plan for hva du gjør når, og følg den. Personlig har jeg alltid laget en plan fra 0800 til 1700. Det er en lang arbeidsdag, men det er mange av mine venner som har sittet i tolv timer eller mer. Jeg tror ikke det er den beste måten å lære på, selv om man noen ganger føler at man trenger et ordentlig skippertak. Les gjerne et kapittel og gjør tilhørende øving for lunsj, også bytter du emne og gjør det samme etter lunsj. Bruk også litt tid på å gjøre tidligere eksamensoppgaver, men vær bevisst på at eksamen sjelden er hundre prosent gjenbruk, spesielt hvis det er ny underviser!

VALGDELTAKELSE TIL ETTERTANKE

Valg er bare en rutinemessig hendelse som skjer hvert andre år. Det er nettopp det som er så fantastisk!

**ANDREAS
BRENNSETER**
Student

ILLUSTRASJON: Siri Frøystein

Vannkraft, lav arbeidsledighet, olje-eventyr og god økonomisk forvaltning og fordeling er noe av det som har ført til at Norge er et av verdens beste land å bo i. Til tross for at det også i framtiden ser ut som om vi må slite med litt bompenger her og der, er vi likevel heldige som får være borgere av den norske stat.

Det er over 200 år siden vi fikk vår egen grunnlov og det er alt blitt over 70 år siden sist vi ikke bestemte over eget land. Grunnlovsdagen 17. mai og frigjøringsdagen 8. mai er i så måte to sentrale og viktige dager i vårt lands historie. Disse dagene minner oss på at

frihet og folkestyre ikke alltid har vært en selvfølge. Men er det noe historien har lært oss, er det at vi ikke lærer av historien. Det man ikke verner om og løfter fram, står gjerne i fare for å bli angrepet. Demokratiske valg og prosesser er i dag stadig under angrep rundt om i verden. Man har land hvor det ikke tillates frie valg, land hvor folk utsettes for utpressing og land hvor det foregår sabotasje og valgfiksing. Valgdeltakelsen i 2019 tegner et klart bilde av at folkestyret i Norge kunne og burde stått langt sterkere.

Valgdeltakelsen i Norge for 2019 endte opp med 64,7 prosent. Med andre ord betyr det at det var under 2/3 av befolkningen som var med å stemme fram de ulike politikerne. Til tross for en liten økning i valgdeltakelsen ved dette valget, er det likevel bekymringsverdig å se at 1/3 av befolkningen ikke benytter seg av stemmeretten. Er vi i ferd med å

glemme hva vår frihet og stemmerett har kostet våre forfedre av arbeid og kamp? Andre steder i verden er folk villige til å sette livet sitt på spill for å få si sin mening!

Nei, folkens! La oss støtte opp om folkestyret og demokratiet. Dette sier jeg selv om jeg vet at man kan ha mange innvendinger mot demokratiet. Churchill skal selv ha sagt: «Demokrati er den verste styringsformen som finnes, bortsett fra alle de andre som er blitt prøvd opp gjennom tidene.» La oss ikke bare støtte opp ved å gå til valglokale og stemme, men la oss også gjøre disse valgdagene til en festdag der vi feirer demokratiet, friheten og meningsmangfoldet på en særlig måte. I Forsvaret forsvarer freden hver dag. I samfunnet må demokratiet løftes fram hver dag.

Husk, du er heldig uansett hva du stemte i årets valg. Gratulerer med overstått valg!

PROFILBILDET DITT ENDRER IKKE VERDEN

Hvor mye har det å si at at noe deles en million ganger på internett? Ikke mye hvis det glemmes en uke senere.

FRIDA JERVE

Leder ved
Studentersamfundet i
Trondhjem

ILLUSTRASJON: Silje Moksnes

Se for deg dette: Noe grusomt har skjedd i verden, og noen lager et innlegg eller en hashtag om det og deler dette på sosiale medier. Vi er alle enige om at det er grusomt, det som har skjedd. Mange deler det videre, og alle stiller seg spørsmålet - hvorfor fikk vi ikke høre om dette gjennom tradisjonelle medier? Postene krever at man tar ansvar. Media dekker det store nettengasjementet, men ikke nødvendigvis saken i seg selv. Det kommer en større og viktigere sak som mediene dekker, og etterhvert forsvinner også postene om det på Facebook. Folk

bytter tilbake til vanlige profilbilder. Dette er det jeg liker å kalle døgnflueaktivisme.

Det sosiale presset gjør at man vil bytte til profilbilde med banner, for om man ikke gjør det, ser det ut som om man ikke bryr seg om terror i Europa. Det er der døgnflueaktivismen gjør det best. Det er saker alle enkelt kan stille seg bak, fordi ingen synes terror er bra. Det gir en følelse av å bidra i den politiske debatten.

Nå oppfattes jeg kanskje som kynisk. Burde jeg ikke være glad for at folk bryr seg nok til å legge ut noe politisk på sin ellers gjennomtenkte Facebook-vegg? For jeg er jo det, men det jeg vil fram til er baksiden av denne aktivismen. Sakene glemmes. Saken drives av at det er i nyhetsbildet, men det hjelper ikke når engasjementet bare varer til det kommer en ny og større sak.

Det skjedde da Amazonas brant. Engasjementet var til å ta og føle på, og hvor enn man snudde seg så var det bilder, statuser og donasjoner. Så kom lokalvalget i Norge.

Nå vet vi hvem som skal styre i de fleste kommuner, men har regnskogen kommet tilbake i nyhetsbildet? Eller på Facebook? Det at det enda brenner i regnskogene synes å ha gått i glemmeboken. Slik er det med alle disse kampanjene. De færreste vet hva som skjedde med #Kony2012, eller hvorfor alle plutselig hadde blå profilbilder.

Døgnflueaktivisme viser kanskje at folk bryr seg, men det er viktig å huske at handlinger veier tyngre enn ord. Verden på internett fører ikke nødvendigvis til endring i den virkelige verden.

BUDSJETT KAKOFONI

VED INSTITUTT FOR MUSIKK

TEKST: Nils Tronrud og Margret Meek | FOTO: Torstein Olav Eriksen

Forrige semester ble det oppdaget underskudd i budsjettet hos Institutt for musikk. Mens NTNU rydder opp, merker studentene konsekvensene.

Det totale underskuddet er akkumulert over flere år med budsjettoverskridelser. Da instituttleder Nora Kulset ved Institutt for musikk ble ansatt, overtok hun ansvaret for å få økonomien på rett kjø.

– Instituttet har de siste årene brukt mer penger enn vi har. Underskuddet vi har opparbeidet oss har blitt så stort at fakultetsstyret ved Det Humanistiske Fakultet i april ba oss ta grep om situasjonen umiddelbart, og foreta justeringer av studieplanene våre, forteller Kulset, som sier det er snakk om delvis midlertidige kutt inntil økonomien er stabil.

– Målet har vært å komme oss raskest mulig i balanse. Da kan vi se på prioriteringene våre på nytt etter noen år med altfor stor pengebruk.

Endringene blir gjort med studentene i mente, men enkelte kjenner likevel på uroen og endringene som har blitt gjennomført.

Instituttillitsvalgt Hanne Marit Mordal Iversen studerer utøvende klassisk dans ved NTNUs campus i Olavskvartalet. Hun føler at endringene gjelder hele fakultetet.

– Det har blitt gjennomført en del endringer i timer og prosjektur, som er ressurser vi har til å gjennomføre vårt performative studium. Vi går et profesjonsstudium så vi trenger de praksisressursene vi får, forteller hun.

Færre timer

Iversen forklarer at med de nye kuttene mister de tre uker med hovedinstrument

per elev i året, og at det også er vanskeligere med akkompagnement for sangere. Hun sier videre at på hennes linje merkes endringene på hovedinstrument-øvingene.

– Det er hverdagen vår og den praktiske øvingen som blir påvirket. Det høres ikke ut som det rammer oss så hardt, men det er veldig merkbart og går utover det sosiale på hele studieretningen.

Sammen med oppussing av øvingsrom som har gått over lang tid, kan budsjettkuttene og studentenes reaksjoner bli en sosial belastning, ifølge Iversen.

En annen student som har merket hvordan innskrenkingen har påvirket utdannelsen er Mathias Vistnes. Han studerer musikkvitenskap, og har

“Målet har vært å komme oss raskest mulig i balanse. Da kan vi se på prioriteringene våre på nytt etter noen år med altfor stor pengebruk.”

tidligere gått utøvende musikk ved NTNU som klassisk sanger.

– For å bestå eksamenskonserten må du ha deltatt i et visst antall konserter. For å delta på de konsertene må du ta av dine egne akkompagnementtimer, og når antallet timer blir kuttet ned på er det mindre å ta av, forklarer Vistnes.

Han forteller at man må loggføre minuttene for å passe på at man har nok til å gå opp til eksamen, som blir en stor stressfaktor spesielt for de som skal ha avsluttende framføringer ved studiet.

Kulset mener at kutt i denne typen undervisning vil være det minst merkbare for den helhetlige lærings-situasjonen.

– Vi har i stor grad individuell undervisning, og når vi kutter tre slike timer per elev i løpet av et helt år utgjør

det svært store summer. Det gjør at vi raskere når målet om å være i balanse sammenlignet med hva omfattende kutt i annen undervisning ville gjort.

Byen har det som trengs, men det koster

Istedenfor å kun se på kuttene, mener Vistnes at man burde diskutere de ressursene som allerede finnes i byen.

– Jeg føler at NTNU har et ansvar for å ikke tilby et studium som setter folk i grøfta. Jeg har tro på Trondheim som musikkstudieby. Det er mange gode ressurser, men problemet å få nok penger til å ta i bruk de ressursene. Jeg føler at de fleste ikke vet om Olavskvartalet en gang, campuset for de som studerer musikk.

Vistnes etterlyser mer oppmerksomhet rundt det musikktilbudet som finnes, og mener at flere tverrfaglige prosjekter kunne hjulpet de som studerer. I tillegg er mange av professorene tidligere musikere, noe som gir et flott grunnlag, gitt at pedagogisk opplæring prioriteres i nedskjæringene. Vistnes mener det er viktig at ressursene til professorene ikke bør forsvinne i budsjettendringene.

– Om vi skal ha musikkstudier trenger vi mer støtte. Det bør være krav om å videreutvikle kunnskapen deres. Mange driver med forskning, som er flott, men den viktigste forskningen er hvordan de kan bli bedre pedagoger og kunne tilby hver enkelt student den tilrettelagte oppfølgingen studenten trenger. De fleste utøvende musikk-

studenter søker et utøvende studium på grunn av det pedagogiske, sier Vistnes.

Kulset stiller seg bak studentenes uttalelser om lærernes viktighet.

– Det er svært dyktige og erfarne fagfolk i staben hos Institutt for musikk, og de gjør ingen endringer av studieplanen de mener vil ødelegge utdanningskvaliteten til studentene. Det er viktig med stor takhøyde og rom for reaksjoner av ulike slag for at vi skal beholde det gode miljøet vi har ved Institutt for musikk, både blant ansatte og studenter, sier Kulset.

Sympati for ledelsen

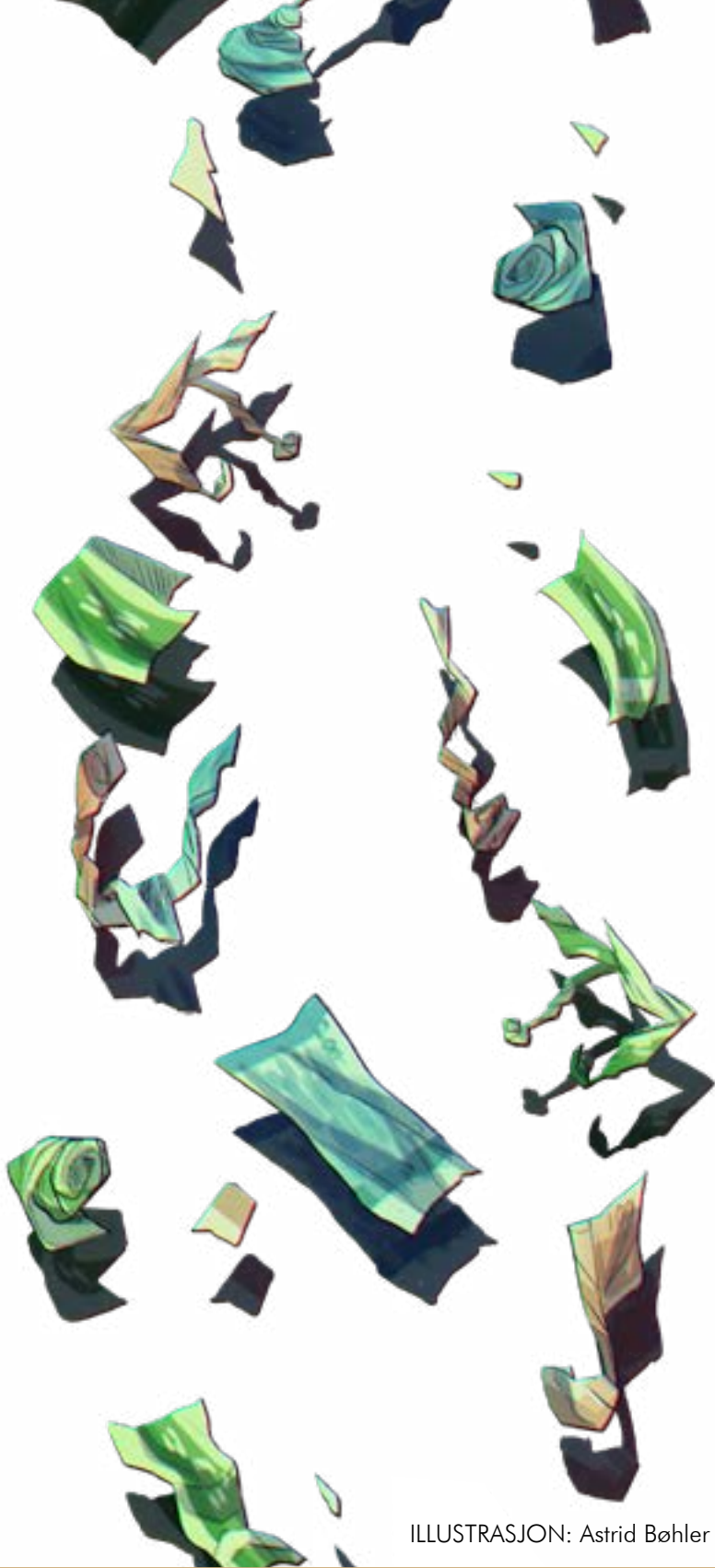
Til tross for endringene har begge studentene tro på at ledelsen klarer å ordne opp på en god måte, og stiller seg positive til at Kulset klarer å vikle opp budsjetttrådene.

– Jeg synes hun gjør en strålende jobb. Det er ingen som har tatt like god kontroll som henne. Det er da det kommer fram hvor mye som har blitt glattet over, sier Vistnes.

Iversen legger til at kommunikasjonen fra instituttet til studentene har vært litt laber, men at det jobbes med få ut mer informasjon gjennom e-post.

– Kulset har vist seg villig til å bedre kommunikasjonen. Det er kanskje der det største behovet ligger. Man har sympati for den sittende ledelsen, siden det ikke er deres feil at vi havnet her. Likevel er det frustrerende, og det tar tid og virker vanskelig å få ryddet opp i.

Iversen legger til at kommunikasjon mellom ledelse og studenter vil være viktig framover, og at instituttets økonomi burde være mer transparent for studentene. **UD**

ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

VI TRENGER HUMANIORA, MEN FÅ VET HVORFOR

«Men får du jobb?», «Å ja, du skal bli evig student», «Blir du lærer da?»

TEKST: Sondre Aksnes Yggeseth | ILLUSTRASJON: Trond Johan Stavås

Slike spørsmål er blitt så integrert i samfunnets syn på humaniora at studentene knapt forventer å få jobb, med mindre de tar en doktorgrad og faktisk blir «evige studenter». Debatten ble tatt opp i forrige utgave av Under Dusken, hvor Trond Blindheim påstår at «humaniora ikke egner seg for masseutdanning». Et annet poeng han trekker fram, og som jeg er mer enig med, er at humanistiske fag fokuserer for lite på å undervise studentene i hvordan man kan bruke kompetansen.

For la oss være ærlige: Humaniora har en nytteverdi. Som Iselin Nybø påpeker er det behov for folk som kan noe om språk, historie, religion og filosofi i en

verden preget av vår tids to mest sexy ord, globalisering og digitalisering. Ved museer, forlag, mediehus, statlige departementer, faglige råd og, ja, i akademias mørkeste krokar ved universitetene, er det behov for folk med kunnskap om hvordan vi mennesker tenker. Problemet er hvordan man skal selge inn den kompetansen timene med Foucault og Nietzsche har gitt deg.

For, i god neo-liberalistisk ånd, er synlige behov det viktigste i arbeidsmarkedet. Derfor kan vi i dag for eksempel se to milliardær-døtre med mer makt over nasjonalmuseet enn samtlige kunsthistorikere. Det at et museum trenger penger for å kjøpe

inn kunst er et synligere behov enn det å vite hva den kunsten representerer. Og selv om vi som studenter kan bli frustrert, så er dette en realitet.

Kort fortalt: næringslivet og arbeidsmarkedet trenger humanister, men de vet ikke nødvendigvis hvorfor. Der har universitetene et stort forbedringspotensiale, nemlig å opplyse studenter om plassene de kan fylle. Filosofen som utvikler etisk AI, historikeren som forvalter vår kollektive hukommelse i museene og filmviteren som finner den mest effektfulle visuelle metoden å få fram et budskap på. Verden trenger oss, men vi må selv vite hvorfor.

Den originale NTH-ringene for sivilingeniører og sivilarkitekter finner du hos oss.

Rask levering!

Olav Tryggvasons gate 24, Trondheim
www.gullsmiddahlsveen.no
Tlf.: 73 52 58 06

MENSKUPP FOR MILJØET

I disse grønne dager har det blitt populært å se etter bærekraftige løsninger på hverdagsproblemer. Menskopp er en slik løsning.

TEKST: Mari Rødseth og Britta Benz | FOTO: Celine Bergundhaugen | ILLUSTRASJON: Siri Frøystein

Menskoppen er et begerformet silikonprodukt som benyttes av kvinner verden over for å samle blodet under menstruasjon. Det er et alternativ til tampong, og kan kjøpes hos flere distributører i Norge.

Menskoppforkjemper Jeanett Pettersen har grunnlagt selskapet Flove og forklarer hvordan menskoppen sitter i skjeden.

– Koppen holdes på plass av et vakuum rundt eller under livmørtappen, slik at blodet samles der uten lekkasjer. Når koppen skal vaskes så brytes vakuumpet forsiktig og koppen hentes ut på samme måte som en tampong.

Pettersen forklarer også at menskoppen kan brukes i omtrent tolv timer ved vanlig blødning. Har du store

blødninger kan det være nødvendig å skifte oftere. For de fleste betyr dette en hel dags bruk uten bytte.

Tampongskam

Noen ønsker å velge sanitetsprodukter som faller på linje med den miljøbevisste tankegangen. Da er menskopp et godt valg. Der tamponger er engangsprodukter, kan menskoppen brukes flere ganger, og produserer derfor mindre søppel. Pettersen mener dette er et godt argument.

– Menskoppen er jo mer miljøvennlig enn tamponger, som de fleste gjenbruksprodukter er. Omtrent fem prosent av nordmenn kaster også bind

og tamponger i toalettet, som utgjør et tillegg til den pågående plastkrisen.

Både bind og tamponger pakkes godt inn i plast for sanitetens skyld og vil tidvis også inneholde plast selv. Når dette skylles ned i toalettet vil det, som plastflasken på stranden, brytes ned til mikro- og nanoplast.

– Selv mener jeg at menskopp er bedre for planeten, helsen og lommeboka, sier Pettersen.

Teoretisk sett kan menskoppen brukes i ti år, selv om det ofte anbefales å bytte den hvert tredje til femte år. Pettersen legger til at om du behandler den pent så vil den naturligvis vare lenger.

Menskoppbruk

Ikke alle er like komfortable med tanken på å vaske en blodig menskopp i vasken på kontoret, forståelig nok. Pettersen har selv testet koppen til det ekstreme.

– Jeg var på tur til Kilimanjaro med koppen, og det gikk egentlig ganske greit. Bedre enn å bære med seg en pose med brukte tamponger hjem.

Pettersen påpeker også at det for førstegangsbrukere kan være en tilvenningsperiode, spesielt om en ikke er kjent med sanitetsprodukter til innvortes bruk fra før. Da er det viktig å bli godt kjent med seg selv, finne livmørtappen og sikte seg godt inn.

– Det krever litt bedre kjennskap enn vanlige tamponger, men gevinsten kan også være større.

Det stilles ingen krav til innholdsoversikt eller kontroll av tampongproduksjonen i Norge. Derfor settes det heller ingen begrensninger på tilsetningsstoffer i produktene. Når produktet så skal settes inn i det mest absorberende organet i kroppen er det en ubehagelig tanke.

– Noen typer tamponger kan inneholde giftige stoffer som absorberes gjennom skjedeveggen og går inn i blodstrømmen. Det er ikke helt bra, konstaterer Pettersen.

Helsemyndighetene kan ikke med dagens forskning trekke en sikker

konklusjon om mengden giftige stoffer som absorberes fra tamponger, eller om den mengden er farlig for mennesker. Det man kan konkludere med er at tampongers absorberende egenskaper gir grobunn for andre sykdommer.

Intimsjokk

Toksisk sjokksyndrom, forkortet TSS, er en bakteriesykdom man kan få fra streptokokker og stafylokokker. Disse bakteriene kan skape problemer om de kommer inn i blodomløpet.

–TSS er noe som kan ramme alle, men rundt halvparten av tilfellene er voksne kvinner som menstruerer, sier helsesykepleier Monica Brun Løkkeberg ved Sit. Hun legger til at symptomene er lette å kjenne igjen hvis man vet hva man ser etter, og at sykdommen er enkel å behandle.

Vanlige symptomer er forvirring, feber, rødt utslett som en kan få over hele kroppen og røde slimhinner. Sjokket i TSS henviser til at tilstanden kan føre til at organene dine går i sjokk dersom den forblir ubehandlet.

– Tampong bør ikke brukes på nattestid da helsedirektoratet fraråder bruk av tampong i over fem timer på grunn av bakterievekst, sier Brun Løkkeberg.

Hun forklarer videre at tamponger, spesielt de som absorberer mest, kan gjøre slimhinnene mindre fuktige. Tørre slimhinner øker faren for å få små rifter, som kan bli en port til blodomløpet for bakterier. Brun Løkkeberg minner om at det er snakk om mikroskopiske rifter som ikke vises eller kjennes, men som er store nok for bakterier.

– Både bind, menskopp og tamponger er ufarlige ved riktig bruk, forsikrer Brun Løkkeberg.

Hun forteller at TSS ikke er noe man kan få fra bind eller menskopp, men at soppinfeksjoner fortsatt kan

oppstå, spesielt om man ikke er påpasselig med å skifte bind ofte nok. Såpe i menskoppen og ellers i skjeden bør unngås da det også kan føre til soppinfeksjoner.

– Det er lurt å bruke bomulls-undertøy under menstruasjon, da dette lufter veldig mye bedre enn andre materialer, uansett hva du velger av utstyr, legger Brun Løkkeberg til.

Forbrukerrapport

Musikkstudenten Ingri Bjørnerud har brukt sin menskopp i snart fire år og forteller at læringskurven er ganske bratt i starten.

– Det var først og fremst vanskelig å få den inn, men det forventet jeg. Mitt problem var å huske vakuumseglet som må brytes for å få den ut. Glemmer du det så kan det gjøre litt vondt.

Det var hennes mer miljøbevisste venner som introduserte henne til menskoppen som et alternativ til tampong. De lovet helsegevinst, miljøgevinst og lengre brukstid. Bjørnerud ble overbevist, og har ikke sett seg tilbake siden.

– Først og fremst så er det jo mer praktisk fordi du kan ha den i lenger. Jeg unngår jo også alt av problemer som følger av tamponger, det er et definitivt pluss.

Av ulemper nevnes kun teknikk-problemene ved start. Bjørnerud

forklarer også at tappen i enden av koppen til tider vil stikke ut, men at det ikke er spesielt plagsomt. Om det er for plagsomt kan tappen klippes kortere, så lenge du fortsatt kan nå den. Husk at skjedens dybde varierer med blant annet menssyklusen og opphisselse.

Ellers sammenligner hun tilpasningsperioden med menskopp til den med tampong.

– Vi husker da alle den første gangen vi måtte stappe en bomulsdott opp i skjeden. En lite behagelig opplevelse. Litt sånn er det første gangen du bruker menskopp også, men der krever det i tillegg litt teknikk.

Til slutt blir menskoppen, som tampongen, en vanlig del av hverdagen. Bjørnerud anbefaler også andre mensen-havere å prøve seg på koppen, om ikke annet for å se om det passer dem.

Vagina vet best

Menskoppen kommer ut som en ganske tydelig vinner over tampongen, men Brun Løkkeberg forklarer at det er viktig å huske på at hva enn du velger, så skal det passe for deg.

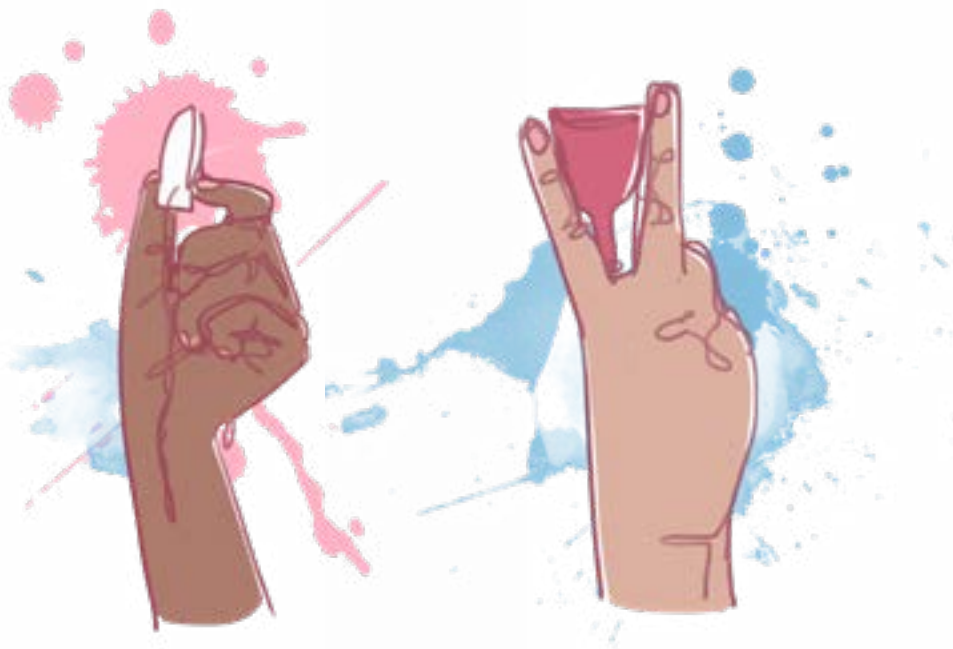
– Det aller viktigste er å finne noe som passer til sin kropp og at håndhygien er god. Uansett hva du bruker bør du vaske hendene før. Vi er alle forskjellige, og man må bare finne ut hva som fungerer for en selv. **UD**

HAR DU SPIRAL?
FORTVIL IKKE!

Så lenge du er forsiktig, og alltid bryter vakuumseglet før du tar ut koppen, skal ikke menskoppen påvirke spiralen din. Klipp spiral-trådene korte for ekstra sikkerhet. Jeanett Pettersen har selv brukt spiral og menskopp samtidig, uten varige mén. Husk å vaske hendene dine først, så blir helsesykepleier også glad.

OVERBEVIST: Ingri Bjørnerud har brukt menskopp i snart fire år

Rabatt
i utvalgte butikker
og restauranter

Gratis
kundeprogram
med PC/Mac-
forsikring

Ta i bruk dine
medlemsfordeler

Som studentmedlem i en Akademiker Pluss-forening har du tilgang til en av Norges beste bankavtaler i Danske Bank. Du får svært lav rente på boliglån, gratis PC/Mac-forsikring, reise- og avbestillings-forsikring og en rekke andre fordeler. Ta i bruk din mest lønnsomme medlemsfordel!

Les mer og bestill på
danskebank.no/akademikerstudent

A+ akademikerne pluss

Danske Bank

BRYGGING MED BRITTA

Du trenger

- 5,8 kg malt:
 - 2,8 kg Maris Otter Pale Malt, Maris Otter - 5.9 EBC
 - 2,7 kg Sekado Pilsen Bohemian - 3.1 EBC
 - 0,3 kg Thomas Fawcett Pale Crystal Malt - 75 EBC
- Vann:
 - 17,52 liter til mesking
 - 15,8 liter til skylling
- Humle:
 - 10,3 g Chinook 12,1%
 - 69 g Cascade 5,5%
 - 69 g Centennial 8 %
- 2,5 g næring for gjær
- 1 pakke Fermentis US-05 Safale American
- Basisutstyr:
 - Bryggekjele
 - Maltrør
 - Gjæringskar (med lokk, pakning og gjærlås)
 - Spiralkjøler
 - Meskespade (eller tilsvarende)
 - Hydrometer (eller tilsvarende)
 - Egnet desinfiseringsmiddel.
 - Egnet rengjøringsmiddel
 - Rist
- 2 slanger (som tåler varme)
- Termometer (som tåler varme og væske)
- Kjøkkenvekt
- Til flasking:
 - Korker
 - Glassflasker
 - Korkemaskin
 - Sukker

Studenter lider gjerne av kombinasjonen trangt budsjett og høyt ølforbruk. En løsning er å brygge ølen selv.

TEKST: Britta Benz | FOTO: Antonia Mangold

Ølutstyr koster gjerne litt, men det er viktig å huske at det aller meste er en engangskostnad. Desto mer utstyret brukes, desto mer vil det lønne seg. En anbefaling er å spleise på et bryggesett sammen med nære og kjære. For dem som lider av mangel på tid, penger til utstyr eller ikke liker øl, er det mulig å kjøpe ekstraktsett til øl og cider.

Cascade-kalaset

Cascade er en av humletypene som bidro til oppblomstringen av håndverksølkulturen i USA, og har

etter hvert blitt en fast gjenganger i amerikanske brygg. Den ble først kultivert i den amerikanske delstaten Oregon på grunn av dens motstandsdyktighet mot sykdom.

Større bryggerhus tok den først i bruk da deres faste forsyning av tyske humletyper stoppet opp etter at også de ble rammet av sykdom. Undertegnede har valgt å bruke den i en amerikansk pale ale, APA, med det melodiske navnet ABC CCCPale Ale.

Slik gjør du:

Få en oversikt over hvilke ingredienser som behøves og bestill dem hos nærmeste utsalgssted. Som tommelfingerregel har de som jobber der god kunnskap og kompetanse på ølbrygging, så om du er i tvil om noe, spør dem.

Mesking:

Fyll omtrent 17,5 liter vann i bryggekjelen, varm opp til 66 grader celsius, og sett inn det tomme maltrøret. Når vannet når 66 grader, tilsett malten. Vannet skal holdes stabilt på 66 grader i 90 minutter, med jevnlig omrøringer. Bruk termometeret for å sjekke temperaturen regelmessig. De fleste bryggekjeler har en tapp nederst. Tapp gjerne litt av blandingen under mesking og mål temperaturen der, da den kan være høyere enn ved overflaten. Hell blandingen tilbake etter måling.

Skylling:

Løft maltrøret ut av bryggekjelen, sett maltrøret på risten og skyll gradvis gjennom med rundt 15,8 liter vann. Dette vil hente ut det gjenværende sukkeret. Det er ikke viktig å være helt presis på volumet for mesking og skylling. Det viktigste er at du tar høyde for at en del av vannet vil forsvinne under koking, og at du sjekker Specific Gravity (massetettheten i forhold til vann) med hydrometeret mellom stegene. Dette gjøres for å beregne alkoholprosent, som er et mål på om brygget er suksessfullt eller ikke.

Koking:

Varm vørteren opp til 100 grader, og kok den i 90 minutter. Når det gjenstår 60 minutter av koketiden, tilsett 10,3 g Chinook humle og bland. Når det gjenstår 15 minutter av koketiden, tilsett 23 g Cascade, 23 g Centennial humle, og pakken med næring for gjær. Sett spiralkjølen inn i bryggekjelen 15 minutter før endt koketid for å desinfisere den. Når det gjenstår to minutter, tilsett ytterligere 23 g Cascade og 23 g Centennial.

Kjøling:

Koble en slange fra spiralkjølen til vasken (tapper kokende vann) og en til springen (tar inn kaldt vann) og kjøøl til en temperatur mellom 20 og 25 grader. Vær forsiktig med vannet som kommer ut av slangen i vasken, da dette vil være kokende varmt. Hell vørteren over i et gjæringskar. Tilsett og bland pakken med gjær og vær nøye på at blandingen er kjølt ned nok slik at gjæren overlever. Etter koking er det svært viktig at alt som kommer borti vørteren er helt rent. Vær også oppmerksom på å behandle innsiden av gjæringskaret varsomt, da det er lett for bakterier å henge seg fast i rifter og sprekker.

Gjæring:

Vørteren skal primærgjæres i 14 dager, på et sted som holder en jevn temperatur på 18-20 grader. Når det har gått 7-10 dager tilsettes 23 g Cascade og Centennial humle. Etter 14 dager kan ølen flaskes.

Flasking/karbonering:

For karbonering på flaske, vask først glassflaskene i oppvaskmaskin, og rengjør dem med rengjøringsmiddelet for å fjerne smuss og lignende. Desinfiser så med desinfiseringsmiddelet. Fyll flaskene med vørteren, tilsett litt sukker (typisk 100 g per 20 liter øl) for karbonering og kork flaskene ved hjelp av en korkemaskin. Sukkeret kan også lages som en sukkerlake som helles oppi vørteren og fordeles. Flaskene kan stå i noen dager for å karboneres ferdig og for å la alt av bunnfall sette seg. Drikkeklarheten bestemmer man best ved å smake seg fram.

KOMBINERER TOPPIDRETT OG STUDIER

NTNUs ordning hjelper studenter som både tar høyere utdanning og er i norgestoppen i sine idretter.

TEKST: Herman Amundsgård og Sigmund Langedal Breivik | FOTO: Karine Fredriksen

Studenter strever ofte med å finne tid til både fag, verv og avslapning på sofaen. Men det er noen som har en litt annen hverdag. Studentene med toppidrettsstatus kombinerer toppidrett med studie, og de får god tilrettelegging gjennom NTNUs ordning for studenter med toppidrettsstatus.

– Jeg fikk ta en eksamen på et annet sted og tidspunkt enn det som var satt opp. Den tok jeg faktisk på Sjusjøen. Da ordnet NTNU et lokale på et konferansesenter og en person som passet på meg, sier Audun Heimdal, 22 år fra Konnerud.

Han er av studentene som har toppidrettsstatus. Heimdal har studert i Trondheim i fire år samtidig som han har satset på orientering. I år har han vunnet to NM-medaljer og har gode plasseringer i verdenscupen.

– De jeg kjenner som går ingeniørstudier har fått god tilrettelegging av studiene rundt trening og arrangementer, sier Heimdal.

Han studerer materialteknologi og tar 22.5 studiepoeng hvert semester. Det tilsvarer 75 prosent av en normal studieplan.

Viktig med planlegging

Tilrettelegging av obligatoriske øvinger og laboratorieoppgaver er også et tilbud som disse studentene kan benytte seg av.

– Det gjelder å planlegge semesteret i god tid slik at man får det slik man ønsker. Da får man flyttet obligatoriske

aktiviteter til dager som passer bedre, forklarer Heimdal.

En gang ble han tatt ut til et mesterskap som var lagt til samme dag som en eksamen.

– Jeg fikk godkjent fraværet og måtte ta eksamenen opp igjen til høsten. Det funket det også.

Sunnmørsjenta Ingrid Lundanes (22) er også i norgestoppen i orientering. Hun studerer lektor i geografi på normert tid.

– Det er på grensa å gå et fullt studieløp. Det kommer an på fagene om det blir for mye arbeid eller ikke, forteller hun.

Lektorutdanningen har mye praksis, men det har ikke vært noe problem ifølge Ingrid.

– Det har vært god tilrettelegging rundt praksisen. Jeg har fått fritak fra det når jeg har vært på konkurranser og samlinger.

Ingrid har også tatt eksamener utenfor NTNU.

– Jeg har til og med tatt en eksamen i Latvia på en VM-samling. Jeg synes egentlig at NTNU tilrettelegger satsingen min på en god måte.

Gode resultater

Årets sesong har gått bra for Ingrid Lundanes. Hun tok medalje i NM ultralang og sprint, noe hun er veldig fornøyd med.

– Framtiden blir spennende. Om to år er det VM igjen, da skal jeg være nærmere enn jeg var i år.

Det går altså an å satse på idrett og studere på heltid. Det kan helgens norgesmesterskap i orientering vitne om. Audun tok bronse på mellomdistansen og Ingrid vant sølv sammen med NTNUI 1 damer på stafetten.

Orienteringssesongen går mot slutten, men semesteret er ikke over. Det blir ingen hvile på disse utøverne før etter eksamenene er levert i slutten av desember.

Tettere oppfølging

En måte å kombinere idrett og akademia på er via Team NTNU. Team NTNU er et lag bestående av 13 toppidrettsutøvere hvor målet er å gi utøverne tett oppfølging for å hjelpe dem å gjennomføre høyere utdanning under toppidrettskarrieren.

Vegard Finserås Rasdal har nylig tatt over som koordinator for Team NTNU. Jobben hans går ut på å følge opp planen som utøverne legger opp for skolesemesteret og idretten.

– Team NTNU legger opp til jevnlig kontakt med skole og idrett for å følge opp slik at utøverne ligger etter planen. Vi samarbeider med Olympiatoppen Midt-Norge, utøvernes eget idrettslag eller klubb og universitetet for å få en best mulig hverdag for utøverne, forklarer Rasdal.

Verdien av å være i Team NTNU

Rasdal mener den største verdien i å være medlem av Team NTNU er å få ►

en møteplass hvor man kan treffe andre toppidrettsstudenter.

Utøverne i Team NTNU er delt inn i A-status og B-status. B-status er utøvere som enten ikke har meritter på seniornivå på grunn av alder, men overbevisende juniorresultater, eller utøvere som gjennomfører mindre studieprogrammer som for eksempel årsstudium eller enkeltfag. Utøverne med A-status har tettere oppfølging både ved trening og skole. Av 13 utøvere har ni stykke A-status.

– Et av kriteriene for å bli med i Team NTNU er at alle holder på med utholdenhetsidretter. Det er gruppens fellesnevner. I år er det tre utøvere fra orientering, tre fra kombinert, to syklist, to fra skiorientering, to langrennsløpere og én skiskytter, sier Rasdal.

Om utøverne driver med vinter- eller sommeridrett avgjør hvordan den faglige belastningen blir fordelt utover skoleåret.

– Hvis utøverne holder på med en sommeridrett så legger de opp til at høsten blir et semester hvor de i større grad er fulltidsstudenter. På våren er det færre fag og utøverne kan fokusere mer på oppkjøringen til mesterskap.

Olympiske mesterskap

Under OL-året i 2018 la utøverne opp en langtidsplan. Først må utøverne komme inn på teamet, så blir det laget en plan for både idrett og studieretning. I mesterskapsåret hadde utøverne mindre studiebelastning, og i andre år hvor det er mindre belastning fra idretten blir skolen prioritert.

– Det går mest på utøverne selv og hvordan de vil tilrettelegge sin oppkjøring, forklarer Rasdal.

Rasdal mener utøverne tjener på å ta en utdanning ved siden av idretten. Den tryggheten vil de ha hvis de skulle slutte med idrettssatsing. Samt at flere jobbmuligheter åpner seg gjennom å ta utdanningen.

– Det er også andre ting utøverne sier de tjener på ved å studere, forklarer Rasdal og utdyper:

– De lærer seg studieteknikk som kan kombineres med idretten de holder på med. Studering kan også fungere som en avlastning. Noen dager er litt tøffere enn andre og da kan det det være bra å gå på skolen, koble litt av og være i et studentmiljø hvor man kan tenke på noe annet.

Rasdal er imponert over studentene som kombinerer utdanning med

toppidrett. Han mener disse utøverne er et sterkt bidrag til samfunnet.

– De er en fantastisk gruppe mennesker! Det å kombinere høyere utdanning og toppidrett krever noen helt spesielle egenskaper. De er dedikerte og beviser at de kan gjøre flere ting av høy kvalitet samtidig, og lykkes på to krevende fronter, sier Rasdal. **UD**

BINDELEDD: Vegard Finserås Rasdal er koordinator for Team NTNU, og tilrettelegger for at utøverne presterer på flere arenaer.

Gullball

NTNUI Underdogs

13.-15. september arrangerte NTNUI Seiling student-mesterskap ved Skansen. NTNUI Underdogs stakk av med troféet og kan kalle seg studentmestere i seiling.

Rødt kort

Hadi Srour

Bokseren har avlagt en positiv dopingtest, både på A- og B-prøven. Stoffet er EPO. 23-åringen har tidligere uttalt at han ikke forstår hvordan dette kan ha skjedd, og åpner for å kaste inn håndkleet dersom “dette ikke ender godt”.

**DU ÒG KAN FÅ
BETALT JOURNALISTOPPLÆRING**

SØK INNAN 15. OKTOBER

www.nynorskavissenter.no

Nynorsk
AVISSENTER

SNART SKAL FUGLEN FLY

EN SKATTEKISTE MED MINNER

Etter nærmere to år med planlegging, skal fuglen snart sparkes ut av redet for å se om den kan fly.

TEKST: Maria Bye Brattbakk | FOTO: Lisa Botterli Flostrand

Rundt et bord på et møterom på «Trafon», Høyskoleparkens nest mest kjente røde bygning, sitter tre spente studenter. Julian Mæhlen (25), Julie Nymo (23) og Agnete Djupvik (23) er nemlig med i årets UKEstyre, og har tilbragt utallige timer i disse lokalene de siste årene. Samarbeid og vennskap har blitt knyttet der. Festivalens hovedlinjer og pirkedetaljer har blitt kartlagt der.

Fra utsiden høres frivillige som maler, snekrer og forbereder, og minner om at

jobben ikke er fullført riktig ennå – men ganske snart er det hele forbi.

For når årets studenthøydepunkt går av stabelen 3. oktober, er teknisk sett jobben til de tre blide styremedlemmene over. Allikevel tror de ikke at de vil klare å legge det bak seg så fort.

– Vi har snakket med folk som tidligere har vært i styret. Når de blir spurt om hva de har gjort i senere tid som er like gøy, svarer de aller fleste av dem: «Ingenting», sier kultursjef Agnete.

– Og det tror jeg er sant, altså! Vi har magiske øyeblikk som vi kan sette pris på og ta med oss for alltid, sier UKEsjef Julian, og gestikulerer til de to kollegaene sine med en lett håndbevegelse.

Tror dere det vil føles tomt når det hele er over?

– Jeg tror ikke det. Jeg tenker heller at vi har fylt opp en skattekiste med minner, og jeg gleder meg allerede til å sitte og mimre tilbake, sier Julian.

HVA ER EENTLIG UKESTYRET?

UKEstyret er en gruppe studenter som planlegger og arrangerer UKA, Norges største kulturfestival og eldste studenteruke. Styret består av en adminsjef, kultursjef, PR-sjef, arenasjef, driftssjef økonomisjef, og ledes av UKEsjefen.

Bestevenner og kollegaer

Latteren sitter løst rundt bordet, og ved spørsmål om de har det mye gøy sammen, bekrefter de energisk.

– Hvis ikke hadde det ikke gått. Da hadde det ikke vært noen vits, helt ærlig, sier Julian.

– Det har vært viktig for oss å fokusere på å ha det gøy hele veien. Vi er bestevenner i tillegg til å være folk som jobber sammen, så det føles egentlig ikke som jobb i det hele tatt, legger driftssjef Julie til.

De innrømmer at det ikke alltid har følt helt på samme måte.

– Det var vanskeligere å ikke se på det som alvorlig jobb i starten. Det tynget litt at det ikke er noen som egentlig passer på oss og kontrollerer de valgene vi tar. Hvis noe går galt, så er det bare vår feil, sier Julie.

Nå er derimot det å ta store avgjørelser på stående fot en naturlig del av hverdagen.

– Etter hvert ble vi trygge på hverandre, og da blir man også trygg på at man har styret i ryggen på de selvstendige avgjørelsene som tas, sier Agnete.

– Og vi vet jo alle at det uansett er jeg som blir dynka i tjære og fjær hvis det går ille, sier Julian og ler.

Vil leve et ekstraordinært liv

De tre vennene glir lett over i prat om hvor kult de synes det er at UKA gir en mulighet for at så mange forskjellige mennesker kan engasjere seg.

– Det er utrolig kult at folk med hvilken som helst bakgrunn blir gitt masse ansvar – og at det alltid funker, sier Agnete.

TREKLØVER: Agnete Djupvik (t.v.), Julie Nymo og Julian Mæhlen er snart klare for en vanlig hverdag igjen, etter nærmere to år med planlegging av UKA.

– Det er sant! Man vet aldri hva slags folk som ender opp med å arrangere, men det blir UKA hver gang, supplerer Julie, og poengterer at det er mye lærdom i arbeidet.

Hva har dere lært i dette arbeidet som dere kommer til å ta med dere videre?

Spørsmålet møtes med en liten tenkepause, men det tar ikke lang tid før inspirerende svar kommer på løpende bånd.

– Jeg tror nok det må være kunnskapen om at folk klarer så utrolig mye mer enn de tror. Folk som har sagt «ansvar er ikke noe for meg», og som føler at de ikke er smarte nok eller flinke nok, har fått det til allikevel, sier Agnete.

Hun tenker seg litt om, ser på de andre som sitter rundt bordet og legger til:

– Med de rette folkene rundt seg klarer man å få til så utrolig mye bra.

Julian og Julie nikker med til svaret til venninnen, og Julie retter litt på hestehalen før hun forteller om hva hun tror hun kommer til å dra nytte av:

– Jeg har lært at hvis man har de rette teknikkene, kan man samarbeide med hvem som helst. Det åpner mange muligheter, og jeg føler det er en god ting å ta med seg videre.

Julian lener seg litt framover, setter albuene i bordet, og forteller at det er

det han har lært om seg selv som har gjort størst inntrykk på ham.

– Jeg sitter igjen med å ha funnet ut at jeg liker best å være rundt ambisiøse folk, sier han.

Han kikker smilende på sine vennekollegaer og fortsetter:

– Det gir meg sykt mye energi, og jeg har innsett at jeg vil leve et ekstraordinært liv. Jeg har rett og slett lært meg hva slags folk jeg trenger å ha rundt meg for å få til det.

– Fikk litt panikk da det nærmet seg slutten

Alle tre ser ut til å være enige om det meste som gjelder festivalen, og grunnen til engasjementet deres også har et fellestrekk: Nysgjerrighet. Utenom det har de nokså forskjellige inn ganger til UKA.

Da Julie flyttet fra Drammen til Trondheim i 2016 for å studere økonomi og ledelse, gikk det ikke mer enn én måned før hun søkte på en stilling som økonomiansvarlig i UKAs Selskapsseksjon.

– Broren min er noen år eldre enn meg, og var med på UKA for første gang mot slutten av studietida si. Han sa flere ganger at han angra på at han

ANSVAR: Agnete er kultursjef for UKA-19, og synes ansvaret som følger med er spennende. - Ingen ville nok trodd at jenta som for noen år siden rangla rundt på fylla med rosa snekkerbukse en dag skulle booke noen av verdens største artister, sier hun.

ikke hadde blitt med før, og da tenkte «jeg at jeg slår til med en gang, jeg», sier hun og ler.

Dermed engasjerte hun seg, og allerede før UKA-17 hadde tatt slutt hadde hun bestemt seg for at engasjementet ikke skulle gjøre det.

- Jeg tror jeg fikk litt panikk da det nærmet seg slutten, for jeg ville gjerne være med mer. Så da søkte jeg på en stilling i UKEstyret.

Julie ler litt ved tanken på at hun byttet ut en betalt jobb med en frivillig jobb - med mange flere timer i arbeid.

- Det ga mening, på en eller annen rar måte, og det var en god deal, altså!

- Det blir helt crazy magisk

Agnete forlot hjembyen Oslo til fordel for Trondheim i 2014 for å studere informatikk. I motsetning til Julie hadde hun ikke noe spesielt forhold til UKA før hun flyttet.

- Jeg må innrømme at jeg ikke skjønte helt greia med UKA. Jeg skjønte jo at det var stort, men jeg hadde også nok selvinnsikt til å skjønne at jeg ikke skjønte helt hvor stort det faktisk var. Så jeg tenkte at jeg fikk vel bare hoppe i det.

Hun ler litt av seg selv. Under UKA-15 var hun med i PR-seksjonen, og senere har hun vært med i kor.

- Etter den første opplevelsen min med UKA skjønte jeg fort at jeg bare hadde sett en liten del av det, og bestemte meg for at jeg ville se mer, smiler hun.

UKEsjef Julian, som også reiste fra Oslo til fordel for studentlivet i Trondheim, studerer industriell økonomi og teknologiledelse. Han forteller at det var kjærligheten til byen han nå arrangerer festival for som gjorde at han ville engasjere seg.

- Jeg har blitt så utrolig glad i Trondheim som studentby, og fant ut at jeg hadde lyst til å være en sentral brikke i det unike studentmiljøet man finner her. Da var UKA en utrolig god løsning, sier han.

Tidligere har han sittet i styret til Trondhjems Studentersangforening. I år skal han ikke selv være med på å opp- tre, men heller få oppleve foreningen fra publikumsplass.

- De to tidligere årene har jeg opp- trådt på promenadekonserten, så i år gleder jeg meg til å bare nyte. Jeg tror det blir helt crazy magisk!

Litt som å være med i revy

Julian og Agnete, som begge var enga- sjerte i revy på videregående, sammen- likner fellesskapsfølelsen derfra med den de opplever nå.

- Å være med i UKEstyret er litt som å være med i revy, egentlig. Alle jobber hardt og er motiverte fordi fellesskaps- følelsen er så sterk, sier Agnete.

Julian nikker energisk, og poengterer at det er det tydelige målet som motiverer.

- Vi jobber sammen mot et felles mål, og det er en felles forståelse for at vi skal gi alt fram til det, og så kan vi puste ut etterpå. Det målet er så tydelig for alle som er med, og det tror jeg bi- drar mye til fellesskapsfølelsen.

- Ja, enig! Og det å se at det blir sykt bra hvis alle gjør sin bit, er veldig gøy,

sier Agnete og sender vennene sine et strålende smil.

Drømmer om faste leggetider

Til tross for at prosessen er fylt av latter, vennskap og revyfølelse, kan de heller ikke benekte at det blir deilig å være ferdige.

- Jeg gleder meg til at livet blir litt mer A4 igjen, hvis det er lov å si, sier Julie og ler, før hun presiserer:

- Jeg drømmer om faste leggetider, mer tilnærmet 8-16-jobbdager og tid til å lage ordentlige middager.

Agnete forteller at hun prøver å ikke tenke så langt fram i tid.

- Egentlig prøver jeg å ikke glede meg altfor mye til UKA, for da er det snart over, sier hun.

Hun stopper opp litt. Leter etter de riktige ordene.

- Jeg tror på en måte det blir deilig å være ferdig, men jeg tror også det blir veldig, veldig rart. **UD**

ENERGI: Julian forteller at han har lært at han vil leve et ekstraordinært liv. - Det å være rundt ambisiøse mennesker gir meg så mye energi, sier han.

UKA VIL BLI GRØNNERE

Men overlever ikke uten oljesamarbeid, sier UKEsjef Julian Mæhlen.

TEKST: Synne Didriksen og Marte Sæther Ottesen

UKEsjef Julian Mæhlen kan fortelle at Equinor og UKA ble hovedsamarbeidspartnere først i 2007, samme år som teltet i Dødens Dal slik det har vært de siste UKE-festivalene, kom på plass.

– Det kanskje viktigste bidraget Equinor gir UKA kommer gjennom kompetansehevingen de tilbyr. Særlig

BÆREKRAFT OG MILJØ: UKEsjef Julian Mæhlen sier det viktigste festivalen kan gjøre for det grønne skiftet er å sette miljø på agendaen. ARKIVFOTO: Lisa Botterli Flostrand

delen knyttet til risikovurdering, krisehåndtering og lederutvikling har vist seg som en helt essensiell ressurs for blant annet driften i Dødens Dal, forklarer Mæhlen.

– Dalen hadde ikke vært det samme i dag uten støtten fra Equinor. UKA har inntatt Trondheim og Studentersamfundet annethvert år siden 1917 og i år arrangeres den frivillige studentfestivalen fra 3. til 27. oktober. Kulturfestivalen beskrives som en stor dugnadsuke på Studentersamfundet, hvor formålet er å sikre overskudd for driften av det Runde Røde.

«Grønn UKE»

Aldri før har klima og miljø stått høyere på agendaen i verden, da det ifølge FNs klimapanel haster å få verden utslippsfri innen 2050. Trøndelag fylkeskommune erkjente i juni at «vi lever i en klimakrise» og i Trondheims kommuneplan for 2017-2030 står det at de har som mål å redusere de direkte utslippene i kommunen med 80 prosent innen 2030. Den siste måneden har blant annet 2000 klikket interessert på Klimabrolets facebookarrangement, og 700 på «Skolestreik for klimaet.» 2.-8. september ble Klimafestivalen i Trondheim avholdt for fjerde gang,

mens Studentersamfundet avholdt onsdagsdebatt om «det grønne skiftet».

UKA-19 er nestemann ut med hele uke 42 som «Grønn UKE». Dermed kan det bli satt spørsmålstegn ved UKAs fortsettende samarbeid med Equinor som har vart siden 2003. Equinor, tidligere Statoil, er et internasjonalt energiselskap som i hovedsak utvinner olje og gass på norsk sokkel. På sine sider beskriver selskapet seg selv som en stadig viktigere aktør innen fornybar energi.

Grønn festival

Grønn UKE vil være en uke der festivalen ønsker å ha ekstra fokus på bærekraft og miljø.

Den vil bestå av foredrag med Karen Elene Thorsen, kanskje bedre kjent under navnet @fattig.student, plante- og klesbyttemarked, vintagemarked, samt UKEdebatten om kjernekraft og temafesten Peace and Love med hippie-tema.

– Det vil være arrangementer som fokuserer på mat, klær, søppel og mer. Hensikten er å gjøre de besøkende mer bevisste på miljø og vekke oppmerksomhet rundt og inspirere til mer miljøvennlige valg, forteller UKEsjefen videre.

UKA-19 vil være første gang dette arrangeres. Arrangørene håper dette vil være en døråpner for UKE-festivaler i framtiden.

– Målene rettferdiggjør ikke midlene

I løpet av sine 16 år med Equinor som samarbeidspartner har UKA mottatt mye kritikk for avtalen med hovedsponsoren. Blant kritikerne er miljøorganisasjonen Spire, som også ved UKA-17 uttrykte misnøye over at festivalen tilsynelatende ikke tok samfunnsansvaret sitt på alvor.

Leder for Spire, Hege Skarrud, stiller seg kritisk til samarbeidet mellom UKA og Equinor. Organisasjonen jobber for en rettferdig og bærekraftig verden, med fokus på miljø, matsikkerhet, internasjonal handel og bærekraftig byutvikling.

– Det er et kjempeparadoks at Equinor og UKA samarbeider. Equinor prøver som kjent å grønnevaske seg selv. De skryter av små havvindavtaler i England, samtidig som de ønsker oljeutvinning i Australiabukta, til stor protest fra lokalbefolkningen, på samme måte som i Lofoten, Vesterålen og Senja. Samarbeidet med UKA bidrar til Equinors kampanje om å mykne opp i eget rykte, konstaterer Skarrud.

Sette miljø på agendaen

UKEsjef Mæhlen understreker at Equinor først og fremst er Norges største selskap og at UKAs utvikling ikke hadde vært mulig uten dette samarbeidet.

– Det viktigste UKA kan gjøre for det grønne skiftet er å sette miljø på agendaen. Det er ikke noen motsetning mellom at UKA retter fokus mot det grønne skiftet, samtidig som vi har et samarbeid med den største teknologibedriften i Norge.

Skarrud svarer at målet om å lage Norges største kulturfestival, og målet om en grønn UKE, undergraves av samarbeidet med Equinor.

– Det sender et signal om at man støtter måten Equinor tjener penger på. UKA burde heller funnet grønne samarbeidspartnere, selv om dette er en mer krevende jobb for de

frivillige. I disse dager er dette fullt mulig. Øyafestivalen, Byalarm og Oslo Pride er eksempler på at det er mulig å lage festival i Norge, og samtidig ha etiske retningslinjer og krav til hvor sponsorenes penger komme fra, opplyser Skarrud.

Hun mener tilslutt at UKA burde ta en vurdering på hvem de samarbeider med. Om ikke står man i fare for å la

økonomien styre, og den er dessverre ikke organisert slik at den ivaretar miljøet på best mulig måte.

– UKA burde foreta en kjempeevaluering om samarbeidet, hvor de ser på de samfunnsmessige konsekvensene som kommer ut av de pengene Equinor tjener og gir bort, før de velger å samarbeide med dem igjen, sier Skarrud. **UD**

SENDER ET SIGNAL: Leder Hege Skarrud for utvikling- og miljøorganisasjonen Spire mener UKA bør ta en vurdering av hvem de samarbeider med. FOTO: Spire

Verden:

- Paris-avtalen fra 2015 har krevd at alle medlemsland skal komme med nasjonale mål for hvordan nå 1,5-gradersmålet hvert femte år, første gang i 2015, neste gang i 2020.
- FNs klimapanel (IPCC) 1,5 graders-rapport fra 2018 sier at det vil være mye ekstremvær om verdens temperatur totalt sett øker med mer enn dette. For å nå målene må alle land være nullutslippsland innen 2050.
- Det internasjonale naturpanelet (IPBES) rapport fra 2019 fastslår at tapet av naturmangfold er en like stor trussel mot verden som klimaendringene.
- Dersom verden ikke gjør noen ting vil verden gå mot en temperaturokning.

Norge:

- Norge forpliktet seg til EUs klimamål i stedet for å ha nasjonale mål for utslippskutt. Slik kan man fortsette oljeutvinning, mot at andre europeiske land betales for å kutte mer i sine utslipp.
- EU har bestemt at det vil bli avgift på alle typer CO2-utslipp, ikke bare dagens "kvotepliktige sektor". Dette vil gjelde også i Norge.
- Regjeringen har i 2019 utlyst 90 nye olje og gassfelter på norsk sokkel, inkludert i Barentshavet.
- MDG, SV og Rødt er for gradvis utfasing av oljeindustrien innen 2030. Høyre, Arbeiderpartiet, Venstre, SP og KrF er mot.

Trondheim:

- Trøndelag fylkeskommune har *erkjent*, men ikke erklært klimakrise.
- Trondheim kommune har satt mål om 80% utslippsreduksjon innen 2030.
- Trondheim er en av syv europeiske byer i energiprojektet +CityxChange for mer bærekraftige byer.

UNDER DUSKEN ER IKKE KUN ET MAGASIN!

PÅ VÅRE NETTSIDER KAN DU LESE OM ALT SOM SKJER OG RØRER SEG I STUDENT-TRONDHEIM.

FØLG MED PÅ UNDERDUSKEN.NO FOR Å GJØRE DIN STUDENTHVERDAG MER OPPLYST!

@UNDERDUSKEN

Høydepunktene som ikke er headlinerne

UKE-bookerne mener festivalen har noe for alle, mye for mange og mye bra for de musikksære.

TEKST: Markus Lynum | FOTO: Jonas Halse Rygh

Annenhverhøst inntar UKA Trondheim med sitt gedigne kulturprogram. Programmet inneholder et bredt spekter av musikalske opplevelser, humorrike kvelder med standup, revy og teater, samt kursing i alt fra norsk brennevin til stressmestring. Med et så bredt og massivt tilbud kan det, selv for den mest strukturerte student, bli vanskelig å holde oversikten over hva som bør prioriteres og ikke. Derfor kan undertegnede med glede presentere en kort innføring i alt du trenger å vite om de musikalske høydepunktene på programmet.

Logikken bak programmet

Thorvald Ness har hatt ansvaret for konsertene på Knaus, Samfundets minste scene, under UKA, og har jobbet ut fra en instruks om å anskaffe frisk og ny musikk, og sette sammen et program preget av musikalsk variasjon.

– Det sikrer vi gjennom god dialog i booking-gruppa, hvor vi snakker om hva vi driver med og pitcher ideer til hverandre. Vi er cirka åtte stykker som ofte tar med seg hver sin bakgrunn og kompetanse inn i gruppa. Det bidrar til å sikre at det er noe for alle på programmet.

Det siste punktet resonnerer godt med beskrivelsen kultursjef Agnete Djupvik kommer med av UKAs profil.

– Vi pleier å si at alle skal like noe, og mange skal like mye. Slik finnes det et tilbud i alle sjangre, samtidig som vi prøver å ha et fokus på at det ikke skal

THORVALD NESS

Stilling:
Knausbooker

Programanbefalinger:
Alle knauskonsertene, Gundelach og Bendik Giske, Safario, Dragongirl og Digitalism.

AGNETE DJUPVIK

Stilling:
Kultursjef

Programanbefalinger:
Date med kjæresten på No.4 og Side Brok.

være så dyrt. For eksempel er det mange av konsertene på Knaus og Klubben på Samfundet som er gratis å gå på.

Stipendtilpasset inngang

Bookingprosessen har tatt drøye ett og et halvt år, hvor mye av tiden har blitt brukt på å finne likevekten mellom artister som alle digger og som alle har råd til. Her trekker Agnete frem Fieh-konserten som et illustrerende eksempel.

– Mange synes det er veldig rart at vi har Fieh gratis i Klubben når de er så store at de kunne solgt ut Storsalen. Vi hadde lyst til å ha konserten i Klubben likevel, da vi synes det er et viktig prinsipp at det er tilgjengelig for studenter som ikke har så mye penger.

Selv om de finner artister som er villige, er det fortsatt mye annet som må falle på plass, og Thorvald kan konstatere:

– Arrangementene UKA har booket til festivalen hviler på veldig lange mailtråder, ettersom det handler om å klare å forhandle fram priser som passer den jevne studenten i Trondheim.

Lang og kronglete vei

Selv om de har hatt relativt god tid på seg til å snekre sammen programmet, kan det fort være en lang og kronglete vei fra mailutveksling til inngått avtale. Bookingen skal passe med UKAs budsjett, artistens turneprogram og preferansene til studentmassen i Trondheim. Spesielt når man forsøker å hente inn

KNAUS-KURATØREN: Thorvald Ness mener selvsagt at du bør få med deg alle knauskonsertene han har booket.

EKSPERTRÅD: Kultursjef Agnete Djupvik oppfordrer til å gå på alle kulturarrangementene.

de virkelig store artistene kan det bli problematisk.

– Det er veldig ofte sånn at begge sidene har veldig lyst, men at for eksempel både Storsalen og Dødens dal er for små scener for artistene, eller at det klaffer dårlig med artistens turnéplan, sier Agnete.

Selv om logistikk fort blir en kilde til problemer og kluss, veies det heldigvis i noen tilfeller opp med engasjement og godvilje fra artistens side.

– Heldigvis er ofte artisten også giret på å få til ting slik at man får til å lage avtaler som begge parter blir fornøyd med. Et eksempel er Arif. Han er en dritsvær artist vi har kapasitet til i Storsalen, og vi gikk for en dobbeltkonsert siden han var så giret på å få det til. Det kommer til å bli et sinnsykt bra show, forteller hun.

Hva bør du ta deg tid til?

Selv om UKA er kjent for å påkoste seg store internasjonale bookinger er det fortsatt mye musikalsk gull gjemt blant de mindre konsertene.

Når det kommer til de obskure artistene på programmet, hvilke konserter bør de som ikke er spesielt musikkinteresserte få med seg?

– Jeg tror Safario er en veldig spennende artist, han spilte i nesten full sal under Øyafestivalen. Jeg må si at det er helt rått at en fyr som nå skal spille på Knaus drar i gang så mye energi hos folk, sier Thorvald.

Her kan undertegnede opplyse om at musikken til Safario bør være likbar for de fleste som vibber med samtidig popmusikk.

Når det kommer til å utfordre egen musikksmak mener Thorvald at det er spesielt en artist som stikker seg ut på programmet.

– Dragongirl. Hun er eksperimentell, nesten en performancekunstner. P3 skrev om henne, og beskrev musikken hennes som tekno på grensen til det dansbare. Så det ligger i det eksperimentelle grense-

landet, ettersom hun gjør mye ut av seg live for å skape et show utenom det vanlige.

For de som synes Safario blir litt for heftig og Dragongirl litt for fjernt, så finnes det heldigvis en del av musikkprogrammet som ikke krever en brennende interesse for musikk. Musikkprogrammet i Dødens dal med Sigrid, Alesso og The 1975 utgjør en fin motpol til de mer eksperimentelle og mindre bandene på Knaus, og Agnete trekker frem Ylvis «The Expensive Jacket Tour» og Hit for Hit som et bra tilbud for de som ønsker fest og moro.

– Det er en konsert og ikke en standup-kveld med Ylvis, de er vel så mye artister som komikere. For å beskrive det veldig kort er de ikke særlig selvhøytidelige, så det kommer til å bli høy allsangfaktor, med mye som er kjent og kjær for folk.

Prioriteringer for den musikkinteresserte

Når det kommer til hvordan de ekstra musikkinteresserte bør orientere seg i det massive UKE-programmet har Agnete følgende råd:

– For det første tenker jeg å gå på konsert for å smake på ny musikk. For den som er glad i noe litt spesielt og eksentrisk vil jeg anbefalt å dra på Gundelach, en artist som kommer til å få et stort gjennombrudd snart. Bendik Giske, som han holder konsert sammen med, er også et kjempetalent, og jeg tror det blir en helt spesiell konsert.

Videre anbefaler Thorvald å støtte opp under vår felles skandinaviske kultur på Knaus i form av Melby fra Sverige og Motorikk fra Danmark.

– Det var veldig gøy å oppdage de to bandene, og jeg anbefaler alle å forsøke å gjøre det samme, sier han.

Her skytes det inn en siste anbefaling fra Agnete om å dra på Digitalism på Knaus.

– De er dritfete hvis du er giret på elektronisk musikk og god stemning, så dra dit. De kommer til å ha tidenes sceneshow. **UD**

Tafatt debatt

Tre av ti nordmenn ytrer meningene sine i media, til tross for at over halvparten sier at politikk og samfunnsproblematikk interesserer dem.

TEKST: Elise Marstein | FOTO: Celine Bergundhaugen, Elise Marstein og Jonas Halse Rygh | ILLUSTRASJON: Ólaf Eyjólfsson

Gjennom massemedier har man mulighet til å nå en stor gruppe mennesker på kort tid. Historien om massemediene strekker seg helt tilbake til 1800-tallet, sammen med framveksten av nasjonalstatene. Først var det avisene som dominerte, så radio og tv. I vår tid er internett det største massemediet, der deltakelse i det offentlige ordskiftet er kun et par tastetrykk unna. Selv om muligheten for å delta i det demokratiske fellesskapet aldri har vært større, står de fleste på utsiden og titter inn.

Medietilsynet gjennomførte i august en undersøkelse om kritisk medieforståelse i den norske befolkningen, som de vil gjennomføre på regelmessig basis. Rapporten viser at i 2019 har sju av ti nordmenn aldri debattert politikk eller samfunnsproblemer via massemedia.

Unngår søkelyset

Kristine Meek er direktør for kommunikasjon, rådgivning og analyse i Medietilsynet. Hun forteller at for mange er det ikke interessen det skorter på – seks av ti sier at de er interessert i politikk og samfunn, men ikke ønsker å dele meningene sine i media.

– Andre igjen synes kanskje at det er skummelt og frykter eventuelle kommentarer. Det kan være vanskelig å ordlegge seg om komplekse tema, og debattkulturen kan avskrekke.

Hun mener det kan være problematisk når det kun er en del av befolkningen som ytrer seg om viktige spørsmål for samfunnet vårt.

– Det er ikke slik at debatten gjenspeiler alles meninger, understreker hun.

Meek håper undersøkelsen kan bidra til å starte en diskusjon om hva som skal til for å få flere med i debatten. Hun skriver at det bør være et mål at flest mulig engasjerer seg.

– Det positive er jo at for mange er det ikke interessen det står på.

Hun poengterer at det alltid vil være opp til hver enkelt om man ønsker å mene noe offentlig eller ikke. Medietilsynet er opptatt av å se om det er noen grupper som uttaler seg mindre enn andre, slik at de eventuelt kan iverksette noen tiltak for å få enkelte grupper til å uttale seg.

PROBLEMATISK: Kristine Meek, direktør for kommunikasjon, rådgivning og analyse i Medietilsynet, vil at flere skal ytre meningene sine offentlig. (FOTO: Thomas Ekström/Medietilsynet)

– Må ikke vinne alle debatter

Meek gjør oppmerksom på at de fleste kommentarfelt har retningslinjer. Man kan rapportere innlegg til for eksempel Facebook om man reagerer på utsagn i kommentarfelt, eller på poster.

– Det er jo ikke slik at man må vinne alle debatter. Enkelte kommentarer kan man velge å overse, og deltar man i ulike debatter finner man kanskje folk som utfordrer og diskuterer med deg på en fin og spennende måte, sier hun.

Hun mener at det ikke nødvendigvis handler om å ha rett eller galt, men å diskutere spennende tema og få ny innsikt og andre perspektiver. På spørsmål om hva som skal til for å øke debatt-deltagelsen, sier hun:

– Vi har ikke diskutert tiltak på dette, men jeg tror at mediene også bør delta i denne debatten.

Folkets ordstyrer

Erik Waatland er redaktør og daglig leder i Medier24. Han synes tallene som viser at de aller fleste ikke deltar i samfunnsdebatten er oppsiktsvekkende. Han mener at det er mediene selv som har sviktet.

– Vi er ikke gode nok til å spille på befolkningen. Vi er ikke gode nok til å få inn nye stemmer, og vi er ikke flinke nok til å hente inn de personene som kanskje har størst avstand til mikrofonen, sier han.

Waatland tror at det i stor grad handler om at mediene intervjuer folk som ligner på seg selv.

– Norske redaksjoner består i dag av hvite middelklassepersoner som er veldig samfunnsengasjerte. Vi rekrutterer og intervjuer folk som ligner mest på oss selv. Fordi det er det enkleste.

MENINGSBRYTING: Erik Waatland ønsker at de som publiserer skal fremme nye og ulike meninger. (FOTO: Elise Marstein)

Han synes det er problematisk når så få mennesker ytrer seg i offentligheten, og at dette tyder på at det er veldig få som ytrer seg ofte. Da ender det opp med at man stiller de samme spørsmålene til de samme folkene.

– Det er en veldig stor utfordring, sier Waatland.

– Slår et slag for anstendigheten

Waatland synes at Facebook er et godt ytringsfrihetsprosjekt med meningsbrytning. Han forteller at det før Facebook kun var mediebransjens redaktører som bestemte hvilke leserbrev som skulle få plass i avisa, og ikke.

– Problemet til Facebook, og problemet med at man ikke har en redaktør som passer på kommentarfeltene, er at det fort kan virke som om verden er styrt av sølvfoliehattbekledde klimafornektere som hater muslimer. Verden er jo ikke sånn, forteller han.

På den måten tror han at samfunnsdebatten har godt av å bli moderert, og

mener at de som publiserer må slå et slag for meningsbrytning som fremmer nye og ulike meninger.

– Men vi må slå et slag for anstendigheten, sier han.

Waatland skildrer Facebook på sitt beste og på sitt verste.

– Si at du mener at det er så fryktelig mange innvandrere i Oslo. Du går på Facebook, og tør å si det. I kommentarfeltet kommer det fire, fem, seks, sju mennesker som forteller deg, gjennom fakta at «ja det er det.» Men det er fordi at «Migrasjonsbølgen er sånn», «Myndighetene jobber med integritet», «Alternativet er at de dør i en båt på vei over fra et land til Italia». Resultatet blir slik at vedkommende som hadde litt rasistiske eller fordomsfulle holdninger mot innvandrere kanskje kan tenke «Åja, det er en grunn til at de er her. Det er derfor det er sånn!» «Vi som storsamfunn skal ta imot dem!» «De skal være trygge så lenge de er her!». Vedkommende går tilbake

til hverdagen sin og sprer de samme holdningene til andre kompiser eller venninner som har den samme type holdning. Facebook på sitt verste er når den samme personen heller møter tusen andre mennesker som mener akkurat det samme. Den forsterker holdningene sine, og øker irritasjonen og bestemmer seg for at alt er galt. Det skaper et vanvittig sinne som ender opp med at man mobiliserer krefter og går ut i gata og blir nazister. Det ser man eksempler på på Facebook, ifølge Waatland.

Han poengterer at man har rett til å si hva man vil, så lenge man holder seg til norsk lov.

– Ytringsfrihet er ikke ytringsplikt. Hvis du ikke har noe konstruktivt å si, hvorfor skal du si det da?

Send mail

Waatland tror at ansvaret for hvem som slipper til først og fremst ligger blant premissleverandørene i medieNorge. Han

mener at de i større grad må ut og hente flere stemmer.

– Vi som media skal se den lille mannen i møte med systemet. Og for at vi skal få de stemmene inn er vi nødt til å gå ut og hente dem!

Han oppfordrer studenter til å sende e-post til redaktørene.

– Skriv om noe du interesserer eller engasjerer deg for, og spør om du kan slippe til. Du må ikke være en professor med ti publiserte artikler for å få lov til å komme i avisa, sier han.

En rolig debattant er også en debattant

Psykologistudenten Sigrun Haugdal Hitland har vært aktiv i SAIH siden hun kom til Trondheim. SAIH er studentenes og akademiskernes internasjonale hjelpefond.

– Det er SAIH du donerer et par tiere til når du betaler semesteravgiften, forteller hun med et smil om munnen.

SAIH jobber for at alle unge mennesker skal få tilgang til utdanning, og legger til rette for akademisk frihet og rettigheter.

– Man har eksempler på studenter som blir fengslet for å ytre meningene sine, forteller hun.

Hitland sitter også som vara i NTNU-styret, og anser seg selv som en rolig debattant.

– Jeg har ikke nødvendigvis vært hardest på debatten i diskusjoner der det stormer.

Hun var ikke klar over at 72 prosent av befolkningen ikke ytrer seg i den offentlige debatten.

– Det er jo ganske kaotisk på sosiale medier, og også i nyhetsbildet generelt. Da er jo spørsmålet om hvorvidt man trenger at alle ytrer seg også, reflekterer hun rundt resultatet.

Hun tenker at det først og fremst er viktigst å debattere med venner og folk rundt.

Passive tilskuere av tastaturkriger

Hitland forstår at det kan være skummelt å ytre meningene sine offentlig.

– Det kommer jo med den frykten om å bli angrepet tilbake, sier hun.

Hun forteller at hun selv merker en terskel for å publisere saker, og tenker alltid gjennom om hun kan stå for det hun er i ferd med å dele på internett. Hitland mener at de unge er de som skal forme samfunnet, og synes det er synd om man velger å trekke seg vekk fra debatten.

– Jeg tenker at det er viktig at man føler at man har en påvirkning på samfunnet, sier hun.

Selv har hun kun opplevd positive tilbakemeldinger på sine offentlige ytringer.

– Jeg tror kanskje det kan være fordi jeg har snakket om veldig spesifikke saker som ikke har vært så alt for kontroversielle, resonnerer hun.

Når det gjelder de negative kommentarene, tror Hitland at det kommer an på hva slags diskusjoner man starter og hvilke plattformer man bruker. Hun synes at Facebook er kaotisk og uoversiktlig, og at diskusjonene der starter raskere enn de som oppstår når man skriver debattinnlegg i avisa.

– Det gir en småkranglingsfølelse når man skriver i kommentarfelt. Man må liksom svare med en gang, og kan fortore bli misforstått, sier hun.

Selv om hun mener det er viktig at man i det hele tatt tør å si noe høyt på sosiale medier, er Hitland størst fan av å møtes *mano a mano*.

På chat med fire studenter

Meek forteller at Medietilsynet håper undersøkelsen kan bidra til å få opp en diskusjon om hva som skal til for å få flere med i debatten.

Studentene Jonas, Edgar, Maia og Jenny er blant prosenten som ikke deler meninger via media. De er ikke overrasket over tallene fra Medietilsynet.

Jonas Bartnes Andressen er 20 år, og har begynt første året på arkitektur denne høsten. Han synes at det virker naturlig at så få ikke deler meningene sine.

– En grunn kan være at de er redde for å få stygge kommentarer, sier han.

FORSTÅR: Sigrun Haugdal Hitland tror at få ytrer seg på nett fordi de er redde for reaksjonene. (FOTO: Celine Bergundhaugen)

Hvis man ikke legger ut ting i media til vanlig, så føler jeg ikke at det er naturlig å legge ut innlegg selv om man har en mening om en sak.

– Jenny Lunde

Dersom jeg hadde delt mine meninger i media, så hadde det ikke hatt noen særlig effekt eller påvirkning.

– Jonas B. Andresen

Jeg føler ikke jeg har satt meg bra nok inn i politikk eller har nok kunnskap om ting.

– Edgar Aksel Tandberg

Mange, spesielt i vår generasjon, har ikke som kultur å dele personlige innlegg eller egne meninger offentlig på den måten.

– Maia Sløvern Andressen

Han tror og at folk flest ikke føler behov for å dele meningene sine.

– De har kanskje ikke noen saker som er viktige nok for dem til at de gidder å engasjere seg i debatten.

Selv kjenner han ikke på behovet for å dele meningene sine.

– Jeg er kanskje ikke engasjert nok. Uansett føler jeg at dersom jeg hadde delt mine meninger i media, så hadde det ikke hatt noen særlig effekt eller påvirkning.

Edgar Aksel Tandberg er 21 år, og studerer til en bachelor i bevegelsesvitenskap på Øya.

– Det finnes mange tastaturkrigere der ute, sier han.

Han skulle ønske at flere engasjerte seg, men også at det fantes en mer organisert plattform med like lav terskel som på Facebook.

Tandberg var tidligere aktiv i studentpolitikken. Han satt i studentrådet på MH-fakultetet, og forteller at student-saker engasjerer han mest.

– Hvis jeg skulle kommet med noe seriøst burde det jo vært et leserinnlegg eller en kronikk, men jeg føler ikke jeg har satt meg bra nok inn i politikk eller har nok kunnskap om ting, sier han.

Han synes det er mange flinke debattanter der ute som deler samme meninger som seg selv.

– Så mine meninger har en stemme, sånn sett, avslutter han.

Maia Sløvern Andressen er 21 år og studerer industriell design på Gløshaugen.

Hun leser offentlige debatter noen ganger,

da oftest via nyhetskanaler i Facebook-feeden.

– Mange, spesielt i vår generasjon, har ikke som kultur å dele personlige innlegg eller egne meninger offentlig på den måten, sier hun.

Hun mener at Facebook har blitt til et medium hvor de eldre bruker innleggsfunksjonen, mens de unge holder seg i skyggen og chatter privat. Likevel ser hun at flere og flere unge bruker story-funksjonen på Instagram til å dele politiske saker.

– Og det er jo bra!

Jenny Lunde deler samme oppfatning som de tre andre studentene. Hun er 19 år og studerer fysikk og matematikk. Selv leser hun ikke aktivt offentlige debatter, men hun leser det som interesserer henne via Facebook.

– Hvis man ikke legger ut ting i media til vanlig, så føler jeg ikke at det er naturlig å legge ut innlegg selv om man har en mening om en sak, sier hun.

For Lunde er det miljøsaken som engasjerer henne mest. Hun synes det er viktig å ta vare på naturen, og tror at det engasjerer henne fordi hun mener at politikerne ikke tar det seriøst nok.

– Der er ikke det at jeg ikke ønsker å dele meningene mine. Jeg synes bare ikke det er naturlig å legge de ut som saker på sosiale medier når jeg aldri legger ut noe ellers, avslutter hun. **UD**

FRA FLINK PIKE TIL SJEFEN SJÆL

Før hun kom til Trondheim hadde Nina Salvesen aldri vært særlig engasjert i frivilligheten. Tre år og en imponerende mengde verv senere er tjuetoåringen leder for Velferdstinget.

TEKST: Oda Sofie Mathisen Gallefoss
FOTO: Kristian Storehaug

På kontoret i enden av Stripa på Gløshaugen har Nina Salvesen, som ble innsatt som leder for Velferdstinget i Trondheim, Gjøvik og Ålesund 1. juli, allerede gjort det hjemmekoselig. En plakat med overskriften «Ninas mål» henger på veggen, hvor det er alt fra personlige til jobbrelaterte mål. Hun peker stolt ut at hun har fått trykket inn en gul lenestol fra Ikea ved siden av skrivebordet. Nå har hun satt studiene på pause for å vie et år til studentenes trivsel og rettigheter.

– Det har vært et mylder av følelser siden jeg startet i jobben. Siden da har det vært både spennende, slitsomt og litt utfordrende. Likevel har det også vært ekstremt givende og lærerikt.

I fjor studerte hun fysikk og matematikk på Gløshaugen, men i år har forelesningssaler blitt byttet ut med møterom. De siste ukene har hun hatt en bratt læringskurve.

– Det er mye man skal sette seg inn i på kort tid. Man må kaste seg ut i det, også lærer man ved å svømme. Det har vært noen tøffe uker, men nå begynner vi å bli varme i trøya.

En perfekt match

Selv om hun er ny i stillingen i Velferdstinget er det ikke første gang hun sitter i ledersetet. Hun ble først introdusert til studentpolitikken gjennom fysikk og matematikks linjeforening Nabla. Der var hun leder i 2018, og søkte seg samtidig til en lederstilling for Studenttinget.

– Jeg ble helt frelst over alle de flotte menneskene som var der, og hvor gøy det var å være med, sier hun med et stort smil.

Salvesen forteller at hun trives godt med ansvar.

– Jeg føler meg veldig i mitt element. Da jeg begynte på studiet, hadde jeg et ønske om å bidra mer, og jeg følte at jeg hadde mer å komme med.

NINA SALVESEN

Alder: 22 år

Opprinnelse: Tjøme

Studerer: Fysikk og matematikk

Verv: Leder av Velferdstinget, personalansvarlig i grafikken hos UKA, pådriver for Nablas HR-forum, linjeforeningen Nabla, podkcasten Skråttcast, magasinet Nabladet, oppstarter av UKEtogsgruppa til Nabla.

FEM KJAPPE SPØRSMÅL:

Hva gleder du deg mest til denne høsten?

UKA! Jeg skal på Sigrid, Promenadekonserten, og revyen skal jeg se i hvert fall tre ganger.

Hvem er du på vors?

Jeg er hun som danser og synger med før første øl.

Hva var det siste du så på?

En dokumentar om løver.

Perfekt fridag?

Tid til å holde på med andre verv.

Hva klarer du deg ikke uten?

Kaffe

Favorittsang?

Let's Go Dancing av Kool & The Gang

I løpet av året som leder for Nabla skjønte hun at hun trivdes godt i stillingen. Det kom med en mestringsfølelse. Interessen for studentpolitikk vokste seg samtidig større. Sakene som interesserte Salvesen mest hadde en fellesnevner: De handlet alle om studentenes velferd. Da ble det naturlig å søke seg til Velferdstinget.

– Det begynte i Trondheim. Jeg drev med idrett før jeg kom hit, ikke frivillighet, ler hun.

Likevel har hun alltid vært engasjert.

– Jeg liker ikke å sitte stille i båten. Jeg vil helst være der det skjer og involvere meg der jeg kan. Det er et eller annet med studentmiljøet her i Trondheim – man blir så påvirket av hele miljøet. Det er så stort, og det er så mye at man blir gira bare av å være i nærheten av det.

Uffordringer på strak arm

Som leder er hver dag forskjellig fra den forrige, men det er det hun synes er spennende. Da får det være greit om hun må holde styr på en jobbtelefon ved siden av sin egen, uansett hvor mange ganger hun må spørre andre om hjelp.

– Jeg må sjekke kalenderen hver kveld før jeg legger meg, for det er ingen regelmessighet. Det er alltid noe nytt som skjer.

Til tross for at hun har flere lederstillinger i lomma, så ble ikke Salvesen noe mindre overveldet da hun begynte i jobben.

Men du mistet ikke troa helt i starten?

– Nei, nei! sier hun bestemt.

Salvesen hoppet rett inn som leder uten å ha sittet i Velferdstinget tidligere. Da ble det mye nytt å sette seg inn i, men det synes hun bare var naturlig. Hun kom seg raskt inn i systemet.

– Da jeg kom til det andre møtet gikk det mye lettere, for da hadde jeg prøvd en gang før. I starten var det så mye at det virket nesten uoverkommelig, men så setter man seg inn i det og innser at det går fint.

◀ LÆRINGSKURVE: Salvesen har ikke alltid vært den komfortable lederen hun er i dag.

MANGLER DU FORTSATT NOEN PENSUMBØKER?

Ca. 70% av bøkene som selges brukt på iBok.no er merket «som ny» eller «ubrukt»

iBok.no

Norges største markedsplass for kjøp og salg av brukte pensumbøker

Control får deg til å føle deg som en superhelt

Gi slipp på kontroll i *Control* og slå deg løs med superkrefter i et brilliant verdensdesign.

Tekst: Cathrine Solemslie Sæther | Foto: Remedy Entertainment

I *Control* spiller du som Jesse som leter etter svar og sin tapte bror. Hun blir ledet til Federal Bureau of Control (FCB), et mystisk byrå som etterforsker det paranormale, hvor en kraft kalt *The Hiss* har tatt over.

Spillet ser spektakulært ut. Hele handlingen finner sted inne i et bygg. Utforskning av de labyrintiske nivåene som består av umulig, surrealistisk arkitektur og forlatte kontorlandskap, gjør at det er mer enn nok å oppleve. Jeg sier forlatt, men det er ikke helt korrekt – du er alltid omringet av skumle flytende kropper som unisont og kontinuerlig ramser en regle.

Historien er engasjerende, om enn litt forhastet, men hovedattraksjonen er FBC selv. *Control* går i stor grad ut på å utforske og bekjempe en stor variasjon av Hiss-infiserte mennesker (blant de mer minneverdige er en type som svever

mot deg for så å eksplodere) for å ta «control points». Kampsystemet virker repetitivt etter hvert, men kreativiteten som får briljere i verdensdesignet og oppnåelse av nye evner gjør at spillet sjeldent blir kjedelig.

Det mest vellykkede i spillet er kreftene til Jesse som telekinese og flyvning. Det som gjør disse evnene herlige er det faktumet at det er nesten ingenting i omgivelsene man ikke kan knuse eller rive løs. Kommer et kamikazemonster mot deg? Kast bordet, sleng tv-en, hiv biter fra veggen på den. Utvikleren har gjort en knall innsats her.

En annen vellykket spillmekanikk er Jesses helse som kun gjenoppfylles ved å skade eller drepe fiender. Om du er midt i en kamp og nesten tom for liv må du ut og kjempe for å overleve. Dette gjør kampene nervepirrende. Spillet har heller ingen vanskelighetsgrad du

kan velge og er jevnt utfordrende – men ikke til et frustrerende nivå, forutsatt at man utforsker spillet for å oppgradere evner og våpen.

Det frustrerende med spillet er imidlertid «control points», for det er her man gjenoppføres. Problemet er at de kan være langt unna der du døde og du må gjerne overvinne flere små fiender hver gang du dør før du kommer dit du var. Ved noen av de vanskeligere nivåene var dette virkelig irriterende.

Det var tider da jeg vurderte å kaste kontrolleren i veggen da jeg nok engang startet langt unna der jeg døde, men stort sett satt jeg med et stort glis. *Control* er vanvittig detaljert, skummelt, absurd, utrolig tilfredsstillende og artig – det er synd at det blir holdt tilbake av unødvendige plager, men hvis du lar det stoppe deg fra å spille går du glipp av langt mer moro enn du unngår irritasjon.

EN UTTRYKKSFORM UTEN REGLER

TEKST: Emilie Portås Anderssen | FOTO: Lotte Vetaas

Vetle Rem har laget buksedress av Avengers-gardiner. Som dragartisten Sarah Tonin nekter han å bli satt i bås.

– Noe av det som er skikkelig gøy med drag er at du ikke har noen regler, og at du kan finne ut selv hva du har lyst til å gjøre. Man trenger ikke alltid å male seg som en pen dame i ansiktet. Du kan være noe helt annet.

Vetle er en 23 år gammel student fra Lørenskog, like utenfor Oslo. Han er nå på sitt siste år av masterløpet i industriell kjemi og bioteknologi, med spesialisering i bioteknologi. Det var først etter han kom til Trondheim at han begynte med dans, noe som fort skulle bli en viktig del av livet hans.

– Det var en venninne av meg som skulle være instruktør på NTNUI dans, og da spurte hun vennegjengen om det var noen som hadde lyst til å komme på gratis prøvetimer. Jeg var nysgjerrig, så jeg møtte opp, og syntes det var veldig gøy, forteller han.

Det første semesteret var ballett den utvalgte dansestilen, men da han deltok i NTNUIs danseshow ble han inspirert til å prøve ut flere typer dans.

– På showet fikk man se hva alle de andre holder på med, og da var det litt sånn «Det der ser sykt fett ut og det der ser sykt fett ut», så jeg måtte bare prøve mer. Nå har jeg vært innom omtrent alle stilene de har, sier han og ler.

Etter å ha testet mange av NTNUI Dans sine forskjellige dansetilbud har han nå hovedsakelig fokus på moderne dans. I tillegg har han drag som hobby og er med på å skape et mer aktivt lokalmiljø i Trondheim som dragartist Sarah Tonin.

Drag som kunst og uttrykksform

Drag er noe som de siste årene har blitt mer og mer synlig i populærkulturen, spesielt gjennom den amerikanske tv-serien *RuPaul's Drag Race*. Det første som kommer til Vetle når han skal beskrive drag, er hvordan det er en egen kunstform.

– Det er litt vanskelig å definere drag, fordi det er vanskelig å sette regler for det. Man kan si at det er så mye som kan være drag, men den typen jeg driver med er en type performancekunst. Du lager et nummer, det blir en egen underholdningstype.

Vetle fortsetter med å fortelle hvordan prosessen med å lage sin drag-person gir ham spillerom til å kombinere forskjellige kreative ut-trykksformer.

– Jeg synes det er morsomst å finne opp en slags karakter eller et uttrykk, også liker jeg veldig godt å tegne, male, sy og drive med mange andre kunstformer. Så kombinerer jeg det til noe som kan realiseres på en scene.

Friheten man har, og mangelen på regler for hvordan drag skal gjøres, er noen av aspektene som dras fram som spesielt viktig med drag.

– Det desidert morsomste er å sette ut i livet hele den figuren jeg skaper, og det å realisere en visjon. Man tenker kanskje med en gang at du er en mann som kler deg som en dame, eller kler deg i en kjole, men jeg synes

det er morsommere å bare kle meg i de klærne jeg vil.

Muligheten til å kombinere så mange forskjellige uttrykksformer og skape forskjellige karakteristikker er noe Vetle jobber mye med når han opptrer som Sarah Tonin. Der mange dragartister blir plassert i en bås, er dette noe han mener man ikke kan gjøre med Sarah Tonin.

– Jeg har på en måte ikke definert Sarah så mye som en karakter, fordi jeg lager så mange forskjellige uttrykk at det er vanskelig å redusere henne til én ting. Jeg liker å ha spillerommet til å lage noe jeg synes er kult.

Inspireres av norske artister

For Sarah Tonin lager han alle antrekkene selv så langt det lar seg gjøre på studentbudsjett.

Inspirasjonen kommer fra mange forskjellige ting, hvor muligheten til å lage helt egne ting og kombinere uttrykksformer trekkes fram. Han er også veldig glad i sterke mønstre og blomstrete motiver, i tillegg til å teste sine ferdigheter ved å bruke avklipp og reststoffer fra tøy.

– En gang fant jeg et stoff som helt klart var beregnet for barne- eller gutteroms gardiner med Hulken og diverse andre Avengerskarakterer på, så lagde jeg en kul buksedress i dette stoffet. Man ser ikke umiddelbart hva det er, men hvis man ser litt nærmere så er det sånn «Okei, dette er barneromsgardiner». Det

SIDESYSSEL: Vettle Rem vil fortsette med drag så lenge han har muligheten og interessen.

blir liksom noe publikum kan utforske litt selv, forteller han.

Når det kommer til personer som inspirerer ham, kommer blant annet Jenny Skavlan fram som en person han ser opp til.

– Ikke nødvendigvis stilen hennes, men hun holder på med så mye gjenbruk og redesign og sånt, og det er jo noe jeg setter veldig pris på og har lyst til å gjøre mer av, forklarer han.

Til opptredener og lipsyncs blir norske artister brukt som inspirasjonskilde.

– Kaja Gunnufsen syns jeg er veldig morsom for hun har så mye god tekst, det er mye å spille på og mye å gjøre med sangene hennes.

Vil etablere et miljø

Vettle er en del av gruppen The Secret Flamingo som satte opp to show under årets Pride-feiring i Trondheim. Den trondheimsbaserte

gruppen ble opprinnelig startet av dragartist Eirik Gogstad aka Erika Ta Strofe og burlesque-artist Lillian Susann Danielsen, også kjent som Strawberry Lilly tidligere i år, med et mål om å etablere et mer aktivt miljø i Trondheim for drag og burlesque. Før sommeren var Vettle med på det første showet til gruppen og hadde sin første ordentlige dragopptreden som Sarah Tonin. Gruppen består av de eneste dragartistene Vettle kjenner, men han forteller at de gjerne vil bli en større gruppe.

– Jeg kan vel fortsatt telle på fingrene hvor mange drag queens jeg kjenner til i Trondheim, så det er rom for å vokse, for å si det sånn.

Showet *Pride Bonanza* bestod av opptredener på Me Nightclub 13. og 14. september, hvor både gamle og nye medlemmer av The Secret Flamingo inntok scenen.

– *Pride Bonanza* blir på en måte en fortsettelse av det som ble startet før sommeren, men det er også en Pride-fest og da følger jo alt det viktigste med Pride.

Prides mange aspekter

– Først og fremst er Pride viktig, ikke bare for meg, men for hele LHBT-bevegelsen, sier han og lener seg engasjert framover mot bordet.

I vår samtale kommer vi inn på de mange aspektene Pride har. Selv om Pride i dag er en feiring av mangfold og skeiv kultur ble det først startet som en protest mot undertrykkingen av LHBT-mennesker og bærer med seg en viktig historisk bakgrunn.

– Pride ser i dag veldig ut som en feiring, og vi har mange ting som er verdt å feire. For eksempel har vi likestilt ekteskap, men vi må også huske på at det er mange holdninger mot homofile som er triste. Det er fortsatt veldig mange

steder i verden det ikke er lov til å være homofil, sier han og legger til:

– Det er noen som sa at før kjempet man for rettigheter, men nå kjemper man for aksept.

Vettle snakker også om hvordan Pride har blitt mottatt i forskjellige land i verden, og kommenterer på de nyere tendensene til å demonstrere mot Pride ved å arrangere Straight Pride.

– Når man ser nyheter om at noen skal ha Straight Pride, ser man at de misforstår de hele konseptet med hvorfor man har Pride for homofile i utgangspunktet. Det handler om at man skal kunne være seg selv og ikke skjemmes over det.

Han ser på Straight Pride som bakvendt med tanke på at heterofile aldri har møtt den samme motstanden og diskrimineringen som LHBT-mennesker.

– Det har jo aldri vært ulovlig eller på noen annen måte negativt å være streit.

Vettle mener vi har kommet langt i Norge når det kommer til aksept, men at det fortsatt er mer å kjempe for.

– Det kan fortsatt være vanskelig å si at man har guttekjæreste hvis man er gutt fordi man er redd for folks reaksjoner. Man vet ikke hvor man har folk til en hver tid. Hvis man er homo er det alltid en ekstra terskel med hva man kan si, og hvor mye kan man vise det.

Drag står ut som noe spesielt viktig i denne sammenhengen ved at det skaper en trygghet og et inkluderende miljø for å være den du vil.

– Noe som også er gøy med drag er at man er så åpenbart skeiv. Det er veldig befriende, for når vi opptrer gjør vi det i et veldig trygt miljø, forteller han.

Usikker framtid

Vettle innrømmer at han ikke tenker så mye på framtiden, men har mer fokus på livet akkurat nå.

– Jeg syns det er viktigst å leve i nuet, men på et eller annet tidspunkt er jeg ferdig med skole. På et eller annet tidspunkt lever jeg kanskje med noen.

Selv om drag har blitt mer populært de siste årene, er dragmiljøet fortsatt for lite i Norge til at han noen gang ser

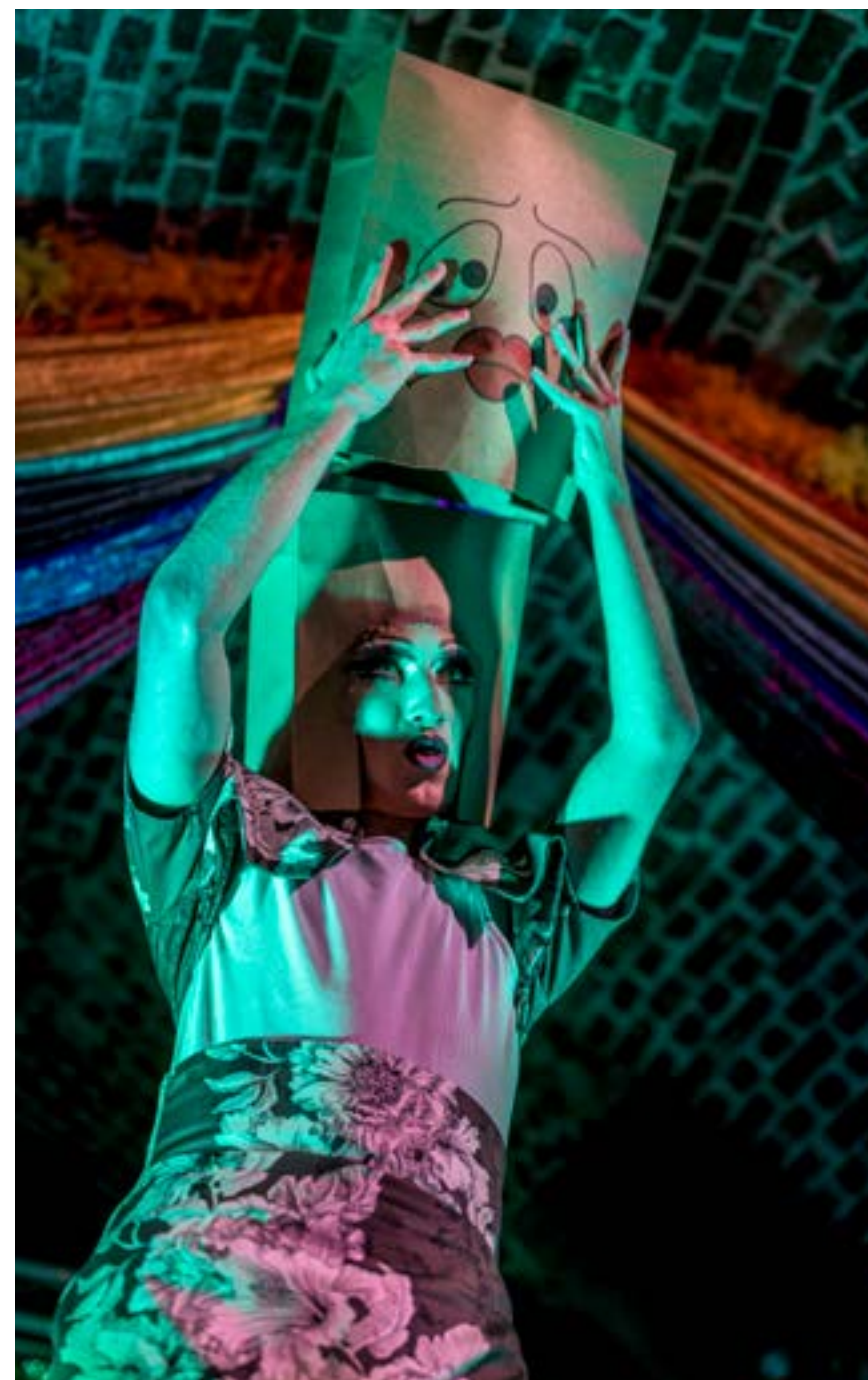
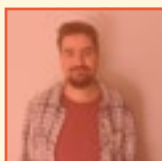

FOTO: Margit Rønning Omholt

for seg at det vil bli en fast jobb. Likevel vil han fortsette med drag som en sidesysel så lenge han har muligheten og interessen for det.

– Man får lov til å utfolde en slags fantasi, noe som er helt annerledes fra hva du normalt sett vil være. Det er jo mye av det som gjør drag til drag, det er noe helt nytt. Du er på en måte ikke deg selv, men likevel er du det, sier han. **UD**

Å MISLIKE POP MUSIKK ER EN DÅRLIG ERSTATNING FOR Å HA EN PERSONLIGHET

BENEDIKT
ERIKSTAD
JAVOROVIC
Journalist i Under Dusken

Vi definerer oss selv alt for mye i sammenheng med hvilke kulturprodukter vi velger å konsumere.

ILLUSTRASJON: Siri Frøystein

Hvordan vil du beskrive deg selv? Først går du gjennom det grunnleggende: Det du jobber med, det du studerer, det du kommer fra, kanskje litt om personligheten din. Oddsen er god for at du raskt kommer til hvilke kulturprodukter du konsumerer. Hvilke filmer du ser, hvilke bøker du leser, hva du velger å streame på Netflix, og selvsagt mer enn noe annet, hvilken musikk du hører på. Hvilke kulturprodukter du velger å vie tida di til sier noe fundamentalt om deg, det er måten du presenterer deg for verden. Men hvor mye sier det egentlig? Hva du velger å bruke tida di på er et uttrykk for hvilke verdier du har, og hva du setter pris på. Det som er spesielt med kulturprodukter er at det er minst like viktig hva du ikke liker, og hva du ikke vil bruke tida di på. Det er like viktig at du er en person som ikke liker pop, som at du er en person som liker rock.

Filosofene Horkheimer og Adorno snakket om kulturindustrien. Masseproduksjon av populærkultur som

brukes for å manipulere befolkningen inn i passivitet, og dermed bevare den kapitalistiske verdensordenen. Det er ikke nødvendigvis vanskelig å forstå. Når folk forenes under banneret av å være Game of Thrones-fans slipper de å samles under banneret av klasse, eller politikk. Uansett om du er fan eller ikke av dialektisk materialisme, burde det være tydelig at vår entusiasme for popkulturelle spørsmål er noe som tar oppmerksomhet vekk fra andre, kanskje viktigere, ting.

Den kanadiske journalisten Naomi Klein skrev boka *No Logo* i 1999. Født ut av opprøret mot globalisering omhandlet den hvordan de store merkevarer, som Nike eller Pepsi, gikk fra å være selskaper som solgte produkter, til tomme merkevarer som først og fremst solgte en livsstil. En livsstil som kun kan garanteres ved å kjøpe produktet. I en verden der sosiale fellesskap i stor grad har gått i oppløsning, finner folk fellesskap i å kjøpe samme merker, og å konsumere

den samme kulturen. Å dele felles interesser er både flott og trivelig, men det er også veldig trist å kun tilbringe tid med folk som liker det samme og tenker det samme som deg selv.

Problemet er ikke nødvendigvis bare den overdrevne fan-kulturen man ser i dag. Realiteten er at folk ikke er såpass enkelt definerbare som vi ofte tenker. Hvor mange av oss er egentlig så konsekvente og gjennomførte i smaken, som det vi ofte liker å presentere? Det er slik man får begreper som «guilty pleasure». Det man egentlig mener med dét er at man liker noe som ikke matcher ens eget selvilde. «Jeg er jo ikke en person som liker dårlige reality-serier», tenker mange. Men jo, det er du. Det trenger da ikke være så ille.

I min egen ungdom var jeg veldig opptatt av at alle mine interesser og smaker skulle reflektere hvor kul og intellektuell jeg var. Litterære klassikere og ingen musikk laget etter 70-tallet var en selvfølge. Arthaus-film og pugging

av Robert Frost-poesi var bare det pretensiøse krydderet. At jeg framsto som en kødd trenger vel ikke å nevnes, men det er heller ikke poenget. Det skal for øvrig nevnes at jeg fortsatt liker alle disse tingene. I tillegg lærte jeg å omfavne min kjærlighet for cheesy romantiske komedier og Taylor Swift. Det er utrolig befriende å slippe å hate alt som er populært, og rett og slett gi litt mer faen. Det betyr ikke nødvendigvis at all kunst og kultur er like mye verdt, eller at det er det samme hva man liker. Å kritisere kulturprodukter er viktig og riktig. Poenget er ikke å ta et oppgjør med kulturell elitisme, men heller personliggjøringen av konsum. Kulturprodukter gir oss nyttige knagger å henge folks personlighet på, men som de fleste fordommer er det en grov forenkling av virkeligheten.

Besettelsen av kulturindustrien fører også med seg en god dose gatekeeping. Om du skulle våge å gå i en t-skjorte med et band på, bør du pokker meg kunne

hele diskografien. Det er viktig å være «ekte fan». Det er ikke nødvendigvis uforståelig. Når ens identitet er såpass nært knyttet til kulturproduktene man konsumerer vil et forsøk på appropriere, for eksempel, et band, føles som en personlig fornærmelse. Menneskets stammementalitet spiller nok også inn her. Det er vel kanskje

ikke så mye rarere å samles rundt en band-skjorte enn et flagg. Det er da i det minste noe man velger selv.

Å mislike pop-musikk er en dårlig erstatning for å ha en personlighet, og sier egentlig ikke så mye om deg. Å definere seg selv og andre ut fra tv-serien man ser på, er både trist og unøyaktig.

– DETTE MÅ VÆRE PER SANDBERGS FAVORITTRESTAURANT

Til tross for gode burgere, er utvalget i buffeen på Cowsea så stort at det går utover kvaliteten.

TEKST OG FOTO: Piffi og Gastromat

Piffi og Gastromat strener bredbeint inn i Cowseas mørke lokaler. Ingen buffékokk kan føle seg trygge når de to revolverjournalistene entrer saloonen. Det første som slår dem er det rotete lokalet. Bordene virker tilfeldig plassert inn mellom svære slyngplanter. Over anlegget ljo mer en spilleliste med sanger valgt ut av den musikkansvarlige på Radio Norge.

– Her kunne man lagt Frps landsmøte, sier Gastromat.

Sushi(k)ris(e)

Men Piffi og Gastromat er ikke kjent for å skue hunden på hårene. Selv om

stedet føles som en Egon-restaurant for blåskjorter, kan jo maten være bra. Det er i alle fall ingenting å si på utvalget. Cowsea er kjent for å servere sushi og burgere side om side, og buffeen fortsetter i samme «surf-and-turf»-stil. Her finner vi både kyllingvinger, spareribs, wok, salat og brød, i tillegg til de førstnevnte retter. Det spors dog om de ikke gaper over for mye.

– Risen i sushien er smakløs og tørr. Se, den skaller av og ligger igjen og bader i soyasausen, klager Gastromat.

Piffi er enig:

– Dessuten smaker det bare avokado og chilimajones.

– Er dette en barneburger?

Bom på sushien, altså, og det blir ikke fulltreffert på kjøtt- og frityrrettene heller. Løkringene er overfriterte, og er dessuten svære som traktorhjul.

– De står i stil med Moods of Norway-skjortene på bordene rundt oss, sier Piffi.

Neste ut er burgeren, som sammen med sushien er Cowseas signaturrett. Den smaker godt, men Gastromat sluker burgeren i ett jafs, og må uttrykke sin misnøye med størrelsen. Piffi er mer positivt innstilt.

– Jeg liker den hendige størrelsen. Da kan man spise flere, parerer Piffi.

Gastromat kan ikke nekte for logikken i utsagnet. Sammen med den uslåelige søtpotetfriesen, er burgeren buffeens høydepunkt.

Tomat med sprut

Spareribsen faller dog ikke i smak hos noen av dem. Den er tørr og smaker mest av BBQ-sausen den er dynka i. Sistnevnte saus overdøver også kyllingvingene.

Idet «Wake me up before you go go» av Wham! går over anlegget for andre gang på en halvtime, har Gastromat en liten cherrytomatulykke. Han forsvinner inn bak saloondørene som leder inn til toalettet. Piffi tar en kontemplativ bit av focacciaen mens han venter, men må brått melde retrett. Det er like før han skjærer seg i ganen på det tørre brødet.

Til dessert er det fromasj på menyen. Piffi håper på noe friskt for å skjære

gjennom smaken av fett fra løkringene, som fortsatt henger igjen.

– Sitronfromasj er jo en klassiker, sier Piffi håpefullt.

Men nei, her er det kun vanilje og en kunstig jordbærsmak å velge mellom.

Klisne fingra

Selv om ikke alle rettene sitter som ei kule i revolverløpet, er Gastromat imponert over tempoet og at buffeen stadig fylles opp.

– De burde heller kutte sushien og fokusere på det de kan best, så hever de kanskje nivået på kjøttrettene også, sier Gastromat med kjennermine, mens våre kjære gourmeter forlater lokalet til tonene av tredje Wham!-avspilling.

– Jeg føler jeg har BBQ-saus overalt, sier Piffi og tørker hendene på buksebeinet.

COWSEA

Ferjemannsveien 12

VI SPISTE:
Det meste fra både sjø og land

PRIS:
195 kr inkl. kaffe og dessert

TIDSPUNKT:
Lørdag: 13:00-17:00
Søndag: 14:00-17:00

STUDENTRABATT:
Nei

HVEM PASSER DET FOR:
Wham!-fans

INSIDERTIPS:
Hold deg til burgerne!

UTVALG:

MAT FOR PENGENE:

SERVICE:

MILJØ:

TOTALOPPLEVELSE:

Pul meg i fitta, ikke slikk meg i rumpa

Det var i det øyeblikket at jeg skjønnte at det der med «eating ass» ikke var en spøk.

MARIA LUND KROGSTAD

Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

Det var det der singellivet og den der pulinga, da. Etter at første date som singel gikk nedenom og hjem, bestemte jeg meg for å være litt mer kritisk til hvem jeg skulle hooke med. Så jeg tok grep, og sendte meldinger til menn på Tinder som faktisk virket interessante. Da fikk jeg, naturlig nok, svar fra ytterst få. Alle de som sier at jenter har det så lett på Tinder har ikke vært lubben og med regnbuefarga hår, skal jeg si deg.

I løpet av en lunsjpause på jobb sendte jeg melding til seks heldige, og innen jeg sjekket mobilen igjen en tid etter pausen, hadde fire av dem unmatched meg.

Til sist var det heldigvis en kjekk ung mann som svarte! Profilteksten min på Tinder har på dette tidspunktet en setning om at hvis du vil putte en unge i meg kan du swipe til venstre. Min utkårede velger å gå for replikken «Jeg kan godt putte noe annet i deg, med samtykke så klart.» Dette er en sjekkereplikk jeg har fått høre mye, som er hinsides uoriginal, men delen om samtykke gjør at jeg lar det gå. Han tuller litt med at han har hørt at samtykke og eating ass er veldig in i 2019. Jeg jatter

med, og det viser seg at han er interessert i å møtes. Bingo! Han bor ved Dragvoll og inviterer på vin en kveld etter jeg er ferdig på jobb. Jeg takker noe skeptisk ja til denne invitasjonen, og før jeg drar viser jeg min kollega et bilde av han slik at noen vet hvem som har drept meg om jeg blir funnet i en grøft ved idrettsbygget.

Etter åtte timer på jobb busser jeg oppover, han møter meg på holde-plassen og vi går hjem til han. Til min store overraskelse er fyren virkelig hyggelig! Han virker helt vanlig, trivelig og nerdete. Samtalen går lett, kanskje er det jeg som snakker og han som lytter, men jeg har det i alle fall trivelig. To

flasker vin går ned, sannsynligvis 80 prosent i meg, og siste buss nærmer seg. Jeg henter til at jeg kanskje kan bli over natta, noe han sier ja til, og slik er da pulinga et faktum.

Dermed trekker vi inn på soverommet hans og det hele er ganske rutine med trivelig misjonær, helt til jeg ber han om å ta meg bakfra. Dette burde jo ikke by på noen overraskelser, skulle man tro. Det er i det øyeblikket jeg forventer pikk i fitta, men i stedet får en tunge i rumpehullet, at jeg skjønner det jeg leste som spøk på Tinder virkelig ikke er det. Eating ass, det er han genuint into. Faen, altså.

Så hva pokker gjør du egentlig? Når du ligger der og får en rimjob av en fyr du har kjent i tre timer som bare gjorde det på eget initiativ? Det jeg ender med er den feige varianten, nemlig at jeg står der på alle fire og lar det skje. Jeg er tross alt 25 år, da var det kanskje på tide å bli rimma? Egentlig litt pinlig å ha vært seksuelt aktiv i ti år og ikke testa det enda, for å være ærlig. På tide å utforske egen seksualitet og sånt, ikke sant?

«Det er kanskje ikke helt din ting, eller? Gir det deg noe? Jeg burde kanskje ha spurt om samtykke før jeg gjorde det

der». Jeg er, takk gud, rimelig beruset og mumler noe om at han godt kunne spurt. Jeg klarer ikke slutte å tenke på at jeg har svettet på jobb i åtte timer og at han nettopp har slikket meg i ræva, frivillig. Og nei, det viser seg at det ikke ga meg en dritt utenom en stor overraskelse og null seksuell nytelse.

Han fortsatte uten å gjøre mer av denne rumpehullsslikkinga, mens jeg prøvde å late som det aldri skjedde og koste meg videre. Dessverre kom han jo faen meg aldri. Det begynte rett og slett å bli kjedelig, jeg begynte å bli rastløs, få skrubbsår i fitta, du skjønner hva jeg

mener. Jeg prøvde å ymte til at vi skulle gjøre noe som funka for han, men han mente det alltid tok han lang tid. Til slutt la jeg to og to sammen og tenkte: Hvis du er så interessert i mitt rumpehull, kanskje du vil at jeg skal være interessert i ditt også? Og poff, en finger i rumpa gjorde susen og vi kunne endelig gi oss for kvelden. Hvem skulle trodd!

Dagen etter er alt er fryd og gammen, han følger meg til bussen, kysser meg på holde-plassen, og jeg tenker: Ok, rumpehull er ikke en dealbreaker for meg, vi kan godt møtes igjen. Det aller verste med hele greia er nemlig ikke at jeg fikk en ufrivillig rimjob, men at han attpåtil ikke ville møtes igjen. Her er jeg så aksepterende og åpensinnet, også er det jeg som blir vraka? Det var i det øyeblikket jeg forsto menn som sier «Pfft, du er ikke spesielt pen uansett, jeg kan få bedre!» når de blir avvist. Det viser at jeg har også den kneejerk reaksjonen. Man blir fornærma, sur og trist. Våger du, rimmegutten, å avvise meg? For real? Kanskje det er meg det er noe galt med, sånn helt fundamentalt sett?

Enn så lenge velger jeg å tro at det svette rumpehullet mitt bare ikke var «up to» hans rimjobstandard.

Moddi – *Like in 1968*

En dagdrøm du kanskje husker.

TEKST: Adrian Ulleland | FOTO: Propeller Records

Moddi sitt femte studioalbum, *Like in 1968*, viser nok en gang til hans utrolige formidlingsevne og komposisjonstalent. Hver låt er en egen liten fortelling som tar opp temaer innen politikk og det å være et menneske. Med nydelig fingerspill og delikate melodier i stryk og vokal, skaper Moddi et nesten magisk musikalsk bilde som det er lett å drømme seg bort i, men som også lett kan glemmes.

Allerede i første låt «Beneath The Cobblestone» blir du tatt med i en transeaktig tilstand. Selv om låta har få ord klarer Moddi likevel å skape et vakkert lydbilde som glir naturlig inn i neste låt på albumet. «Like In 1968» kan med sine drøye syv minutter virke skremmende, men føles ikke noe lenger enn de andre låtene. Alle de forskjellige delene holder den spennende hele veien gjennom. Vi får også litt mer indierock-pregede låter på «Kriegspiel» og «It's Back», som skaper variasjon mellom låtene og gir albumet litt mer å by på.

Rekkefølgen på låtene virker godt gjennomtenkt. Når det føles litt ensidig kommer det en låt som enten setter opp tempoet eller skaper litt spenning. På grunn av dette finnes det knapt et kjedelig øyeblikk i løpet av de 37 minuttene. Variasjonen i instrumentbruken er også noe å bemerke seg, og Moddi bruker dette bevisst for å formidle det han vil, enten ved å legge til flere eller ta bort noen. Dette er tydelig i låter som «12.7» og «A Rabbit In The Headlights».

Likevel er det få individuelle låter du husker noe spesielt av. Utenom «Little By Little», «Kriegspiel» og avslutningslåta «You Can Always Give up» er det få melodier eller tekster du husker, enten du har hørt dem én eller sju ganger. Grunnen til dette kan være at mange av låtene virker mer som en komposisjon eller bakgrunnsmusikk. Vokalpartiene er også spredt mellom lange instrumentalpartier, og kan være vanskelige å huske. Det er trist, da flere av tekstene og melodiene er veldig gode og innholdsrike.

Likevel er *Like in 1968* vakkert, gjennomført og minneverdig i sin helhet. Det passer perfekt for en rolig kveld hvor du bare vil slappe av og nyte god musikk mens du drømmer deg litt bort.

The New Death Cult – *The New Death Cult*

Universell fred fra verdensrommets egen døds kult.

TEKST: Sondre Sørensen Brønstad | FOTO: Indie Recordings

The New Death Cult er et navn som lett kan tilhøre listen over tidenes hardcore-band så vel som beskrives som en norsk Eagles of Death Metal. Ifølge bandet selv kommer de fra verdensrommet med et mål om å knuse hat, grådighet og ødeleggelsen av miljø med en ny form for rock. Da er det vanskelig å ikke være nysgjerrig på hva denne selvtitulerte debutplata har å komme med.

To slag fra trommis og helvete slippes løs mens den kosmiske rocken skrus opp til elleve av ti. Åpningslåta «The Light Spills Over» er ingenting mindre enn en perfekt start på *The New Death Cult*. Harde midt-tempo riff, øredøvende trommer og smått eksotiske arpeggioer gir denne låta et driv som vil få de fleste til å nikke hodet litt fortere enn vanlig. Vokalen som gjør sin entré etter introen minner om Motorpsycho både i plassering og stemme.

Akkurat som i verdensrommet er det mye å få med seg, og sjangermessig får jeg hodepine av å tenke på hvor de her passer best inn. Låt nummer to, «Zeitgeist», kunne godt ha vært en låt skrevet av Ghost, både i navn og musikk, mens låtene «Moon» og «The War» minner mer om en blanding av Foo Fighters og skitten fuzz-prog. Det høres ut som om noen romvesener har hørt på forskjellige radiokanaler, byttet kanal hyppig og plukket ut alt de fikk med seg på ei 32 minutter lang skive.

Produksjonsmessig er *The New Death Cult* moderne, med gode preg av den eldre rocken. Det er skittent, det er tøft og det er pakket fullt med svære akkorder så vel som gitarsoloer. Likevel er det aldri et problem å få med seg hva som ligger i bakgrunnen, som tamburinen på refrenget til «Colours of the Mind». Basstromma sliter dessverre litt med å komme bedre fram i lydbildet, og høres litt ut som papp.

Pen Gutt – *Hold deg i varmen*

Soveromspop for den som ikke får sove. Uansett burde man ikke sove på Pen Gutt.

TEKST: Are Kjeldsberg Skauby | FOTO: Luft Recordings

Pen Gutt har selv sagt til Dazed Magazine at han skriver soveromspop for de som ikke får sove. Debutplata *Hold deg i varmen* skildrer ensomheten en pen gutt kan føle på når alle bare bryr seg om utseendet hans.

Første låt og interlude, «Valentin», åpner med eventyrlige fløyter og strykere som en god indikasjon på eventyret Pen Gutt forsøker å fortelle på albumet. Interludes, mellomspill og korte enkeltstående vers syr albumet sammen til en helhetlig komposisjon, selv om det til tider kan bli litt mye. Låta «Levende begravet», for eksempel, er fin, men man kan fort lure på hva man egentlig hører på.

Fire av låtene ble gitt ut tidligere men plasseringen på albumet gir følelsen av at det har vært godt planlagt fra start. «Undercover» kom allerede i april, men helheten i albumet kan spores allerede her. I tilfelle man har rukket å glemme tidligere singler får man et positivt gjenhør med disse på albumet. *Hold deg i varmen* inneholder 13 låter og de ni nye kan måle seg med det allerede høye nivået.

Tematikken på albumet varierer fra dype, poetisk skildrede tanker til tekster som er ment å spytte deg i trynet. Låta «Dazed & Confused» er like fin som den er trist, og viser både med tekst og instrumental bredden en låt, et album og en artist kan ha. «Demoner» åpner derimot med et skrik, og ingenting annet passer bedre for å vise frustrasjonen og sinnet denne låta bringer med seg over albumets absolutt kuleste beat.

«Peters evangelium» tar opp veldig dagsaktuelle angster, og fungerer som albumets egne, kjipe klimabrøl. Med linjer som «(...) mikroplasten inni fisken min» setter Peter Jussila, en av gjesteartistene, vår tids viktigste sak på dagsorden. Dessverre oppattes dette som litt tvunget og kleint.

«Forkynneren 3:1-8» minner om en eksplosiv slampoetisk jam. Linjer hviskes her og der, piano klimpres ute av takt, og lo-fi-filteret kjøres på overdrive. På de siste tre minuttene av albumet gir Pen Gutt en oppsummering av, om enn litt uklar, stemningen på *Hold deg i varmen* og det dype ønsket om å bli sett forbi det pene utseendet.

The Lumineers – *3*

På 3 går The Lumineers bort fra allsang rundt leirbålet, men leverer fortsatt et sterkt og følelsesladd album.

TEKST: Tina Løvås | FOTO: Dualtone Records

The Lumineers har en stund nå utmerket seg i indiefolk-sjangeren med to kritikerroste album, *The Lumineers* og *Cleopatra*, bak seg. Etter å ha vært ferdigstilt siden september i fjor er nå deres kanskje mest personlige og råeste utgivelse her. 3 holder fortsatt på bandets særegne preg, blant annet med den grove og gjenkjennelige stemmen til Wesley Schultz som bærer låtene. Samtidig er det en modenhet ved dette albumet både i musikalitet og tekst som bringer et slags friskt preg over det.

Tittelen 3 gjenspeiler at albumet er delt inn i tre kapitler. De skildrer narkotikamisbruk over tre generasjoner, hvor hvert av kapitlene tar for seg en karakter av den oppdiktede Sparks-familien. Selv om delkapitlene, Gloria, Junior Sparks og Jimmy Sparks, allerede var utgitt som EP-er før albumet kom får de en slags ny betydning når de nå er sammensatt til en komplett historie. I tillegg gir 3 oss tre bonuslåter som komplimenterer det allerede følelsesladde albumet, selv om de ikke bygger videre på historien som fortelles.

Selv med sterke låttekster som skildrer et tungt tema, bryter 3 det jevnt over rolige tempoet som preger plata med låter som «Gloria», «Soundtrack Song» og «Life in the City». Disse er av den mer dansbare og oppløftende arten. I tillegg finner man to av de lengre innslagene på nesten 6 minutter hver, «Leader of the Landslide» og «Jimmy Sparks», som begge føles ut som to låter sammenslått i en. Begge starter tungt og trist, men endres halvveis til en helt annen låt med mer trøkk i. «Jimmy Sparks» er også kanskje gjenkjennbar for mange da det ble skrevet en versjon av denne låta kalt «Nightshade» til det *Game of Thrones*-inspirerte albumet *For the Throne*.

Låta «Salt and the Sea» og bandets vakre cover av Leonard Cohens «Democracy» er gode eksempler på hvordan 3 virkelig trykker på hjerterota. Albumet er kanskje ikke det man tar av til på fest, men det er heller ikke det man ønsker eller forventer av The Lumineers. Dette er en plate som vil ta deg med på oppturer og nedturer, og som er i stand til å vekke følelser i enhver lytter.

PARADIGMESKIFTET BILLIE EILISH

Generasjon ærlig er her, frontet av sterke, unge mennesker med tydelige meninger. Det Greta Thunberg er for klima, har Billie Eilish blitt for musikk.

JOSTEIN WIGENSTAD

Journalist i Under Dusken

ILLUSTRASJON: Benedikte Ytterli

Hun er den første artisten født på denne siden av årtusenskiftet som har en nummer én-hit på de amerikanske Billboard-listene. Hun var fem år da Facebook begynte å ta av, seks da den første iPhone så dagens lys og sju da Spotify ble lansert. Trivia er gøy, men en følelse av at tenåringsjenta Billie Eilish ikke bare er et vidunderbarn har preget meg en stund nå. For å spå framtiden kan det som kjent lønne seg å ta en titt bakover først.

Det er nå 20 år siden Britney Spears slapp debutalbumet sitt. Hun brøt med konvensjonen til sangstjerner som

Mariah Carey, Céline Dion og Whitney Houston der sangteknikk, vokalrekkevidde og kraft var oppskriften. «Britney-knirkinga», kanskje bedre kjent som «vocal fry», var noe man ikke hadde hørt før. Det er det laveste av de fire vokalregistrene vi har til rådighet, og det var det Britney brukte for å skille seg ut i mengden. Hennes måte å gli inn i vokalstrofer på virket mer avslappet og intim enn Christina Aguilera eller Shakira sine brøl.

Etter Britney var Rihanna det neste store, mer tilbaketente ikonet. Og slik fortsatte det. For et par år tilbake var Selena Gomez elementær i innføringen av begrepet «whisperpop», en sanger med klare paralleller til Youtube-fenomenet ASMR. Nå i 2019 virker det som en evighet siden de kraftfulle stemmene til Katy Perry og Adele var aktuelle, mens whisperpopen har

stormet videre og for alvor fått sin egen fanebærer i en 17-åring fra Los Angeles. Billie Eilish hadde tidlig tilbud om profesjonell studiotid, men takket nei og returnerte til soverommet for å ta opp musikken sin. Fagfolkene forstår altså ikke den ærligheten som må til. Ikke så ulikt tankegangen til en viss svensk klimastreiker.

Det er sjeldent jeg fordyper meg nevneverdig i popartister, og særlig i tenåringsidoler. Men her sitter jeg altså, allerede relativt tungt investert i Billie Eilish-pakken. Uvanlig som dette er for meg, og kanskje spesielt siden jeg må sies å havne i periferien av målgruppen, må jeg bare konkludere med dette: Man får av og til den følelsen. Den følelsen av at man er vitne til noe stort. At det resonnerer med en generasjon. At det tonesetter en samtid. At dette er et paradigmeskifte.

KVISS

1.

Hva er navnet på den nåværende statsministeren i Israel, som har fått kallenavnet Bibi?
2.

Hva heter det selverklærte nasjonalistiske partiet som fikk over 13 prosent oppslutning i Kristiansand?
3.

Hvilken by har flest Michelin-stjerner i verden, med nesten dobbelt så mange som Paris, som innehar andrelassen?
4.

Hva var navnet på UKerevyen i 2017?
5.

Hvilket kallenavn har den nylig pensjonerte golfspilleren Suzann Pettersen?
6.

Hva er det eneste metallet som er flytende ved romtemperatur?
7.

I hvilken kommende film spiller Joaquin Phoenix klovnen og standup-komikeren Arthur Fleck?
8.

I hvilket land kalles de 26 statene kantoner?
9.

Hvor kan man nå se merket VanHool i Trondheim?
10.

Hvilken nordlending slapp nylig albumet *Like in 1968*?
11.

Hvilke to land delte i praksis verden mellom seg med Tordesillastraktaten i 1494?
12.

I hvilken avis har det vært store konflikter mellom de ansatte og ansvarlig redaktør Anna B. Jenssen?
13.

I hvilket land byttet hovedstaden navn fra Astana til Nur-Sultan tidligere i år?
14.

Hvilken skuespiller er serieaktuell som den israelske spionen Eli Cohen i *The Spy* på Netflix?
15.

Hva er et hverdagslig navn på basiske stoffer?
16.

Hvilken internett-browser for anonym kommunikasjon kan blant annet brukes for å komme inn på The Dark Web og har en løk som logo?
17.

Hvilken filosof inspirerte Marx og Engels' dialektiske materialisme?
18.

Fra hvilken kaktus kommer det psykedeliske stoffet meskalin?
19.

Hva heter publikasjonen som kaller seg Nord-Norges studentavis?
20.

Hvem har forfattet boken *Mesteren og Margarita*, om djevelen som besøker Sovjetunionen?

Svar: 1) Benjamin Netanyahu 2) Morgenbladet 3) Tokyo (230 sifre) 4) Ta-De-Du 5) Tutta 6) Kvikksløv 7) Joker 8) Sveits 9) På de nye metrobusene 10) Moddi 11) Spania og Portugal 12) Morgenbladet 13) Kazakhstan 14) Sacha Baron Cohen 15) Lut 16) Tor 17) Georg Wilhelm Friedrich Hegel 18) Reykjavík 19) Mildnattisposten 20) Mikhail Bulgakov

HVILKET UKEARRANGEMENT MÅ DU DRA PÅ?

ILLUSTRASJON: Astrid Bøhler

0-9 poeng:
Alesso

10-15 poeng:
Oktoberfest

16-19 poeng:
Revyen

20 poeng:
Pirum Old Boys

SPITPOSTEN

Norges THICCESTE presse

SPIT (frå lågprototysk - erting, krenking; spott)

Registrerer

...at Propheten har vært AWOL siden 90-tallet
...at Strindens gjør en god Pirum
...at men vi hadde helst sett at de lot være
...at bråk blir det uansett
...at kUKA blir det uansett
...at inn gjennom vinduet, ut av kUKA
...at isfittene har nytt styre
...at savner nesten isfittene nå
...at men lukter PK på lang vei
...at hvor skal vi henge når Huset er stengt?
...at hvor skal deksen ha vinonsdag nå?
...at ryktes øl til 29 kroner på SHB
...at 104 på VBT
...at det heter ikke hvit uke, det heter weak uke
...at trenger ny hobby
...at les pensum og legg deg i tide
...at evt lommtennis
...at det finnes ikke dårlig vær, bare dårlig klær
...at bortsett fra på Trondheim Pride
...at hvem trenger røde kondomdrakter når Photoshop?
...at stoff og stil og stilig stoff
...at blackface er in igjen
...at men ikke like in som rimming
...at hvorfor vil ingen slikke mitt rompehull?
...at sikkert fordi vi er uvaska sosialister
...at rimmejobb er også en jobb
...at student, tjen penger!
...at hashtag PIRI
...at mer alko i fitteblekka!!!
...at er jo miljøvennelig å brygge sjæl
...at og billig
...at i hvert fall i disse rovdyre kUKA-tider
...at sparetips: ghost hushjælpa
...at Benegikt javarusa?
...at vet noen hvor jeg får kjøpt Ritalin?
...at du kan leve lenge på drops
...at Jenny dater Ataturk
...at hva er best av al-shabaab og boko haram?
...at boko haram tar med jenter, da
...at tjuvparring får voldtekt til å høres finere ut

Samfundet etablerer Plængjengen

Med den planlagte fyllingen i Nidelva har Finansstyret konkludert med at det, for å holde utgiftene nede i arbeidet med den nye parken langs elva, skal tas opp frivillige til Samfundets nyeste gjeng: Plængjengen.
– Vi har jo allerede gratis arbeidskraft på resten av huset. Dersom noen er villige til å stå i baren på Klubben en fredagskveld, finner vi da alltid noen

som kan lempe jord og så plæn, heter det i en av Spitpostens kilder i FS. Den nye gjengen skal etter planen etableres allerede ved nyttår, til tross for at fylling i elva ligger enda et år fram i tid. Ved å ta opp frivillige allerede nå, er håpet at den nye gjengen innen den tid kan produsere nok panger som kan brukes som fyllmasse når arbeidet er i gang.

Jenny dater: ONS-dagsvin

Det skjedde i de slutten av stipendet-dager at Jenny ikke hadde råd til onsdagsvin på Edgar. Huff og huff, tenkte hun. Hvordan skal fylla finansieres nå? Finn fant ingen deltidsjobber hvor man kunne tiltre i stillingen umiddelbart for så å slutte etter stipendet. Ei var narkosalg et alternativ da Jenny tross alt er ei søt og uskyldig jente fra Inderøya. Raske penger - akk, hvor får man dem? Så kom en ide til henne som lyn fra klar himmel.
Planen var som følger: Gløsnørds er letturt og dårlig på å bruke kondom. De kan ha null peiling på om jenta de nettopp har sprutet potensielle babyer inn i går på piller. Jenny er selvsagt en ansvarlig jente og installerte en permanent løsning for lenge siden,

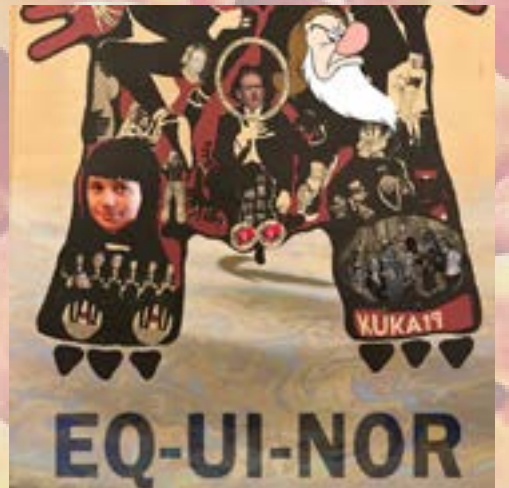
men om hun dagen derpå spiller et «jeg har glemt pilla»-kort, så kanskje fyren er keen på å vippse over litt cash til en angrepille?
Jennys heldige utvalgte ble med hjem og hyggestunden ble en kort, men suksessfull affære. Dagen etter våkner hun i påtatt panikk. Det viste seg at de skuespillertimene lagt ned i juleavslutningsforestillingen i 6. klasse skulle komme til nytte. Panikken smittet på nörden, og han vippser raskt over en rolig 300-lapp før han løper ut og vekk fra alt ansvar.
Suksess! Jenny smiler og er fornøyd med seg selv etter fangsten. Det eneste hun angreir på er at hun ikke tok mer enn 300, for hva vet egentlig gutter om hva en angrepille koster nå til dags?

Stumpen

Ligger der, venter
Vanlig misjonær
Plutselig rimming
En moderne mann
Uten barrierer
Nihilisme er tingen
Rumpe rundt fingern
I svette og kaving
Ingen tanker
Bare lysten
Hull eller hull?
Ring møter tunge
Jeg gjør det pro bono
Helt porno
Slipper å få unge da

Våre forslag til kUKEnavn

Litt-for-dyr
Tom-peng-pung
Hva-sa-du
Føkk-mil-jø
Selg-oss-ut
Eq-ui-nor
Al-ess-o
Na-zi-fest
Yo-lo-caust
Stor-platt-form
Ol-je-søl
Dag-herr-em
Høy-pro-fitt
Cash-less-less
Cash-mon-i
Cash-Is-King
Tjuv-par-ring
7,1-mill-pro-fitte
Foræ-der-barn

Student- skalender

24. september - 15. oktober

ONSDAG 25. SEPTEMBER

Åpning av Gløshaugen Idrettssenter
Kl. 11.00, Gløshaugen Idrettssenter
Under oppussingen av det 60 år gamle bygget på Gløshaugen har studentene måtte trene på Nardo. Nå er oppussingsprosjektet til en verdi av 60 millioner kroner ferdigstilt, og dørene åpner igjen etter å ha vært stengt store deler av 2019.

ONSDAG 25. SEPTEMBER

Samtale: Abortkamp og feminisme på tvers av landegrense
Kl. 19.30 - 21.00, Sellanraa Bok&Bar

I Argentina har spørsmålet rundt legaliseringen av abort rast de siste årene. Ta turen til Sellanraa denne onsdagen og hør den argentiske aktivisten og akademikeren Noelia Fiqueroa gi en innføring i den Argentinske abortkampen. Det blir også et musikalsk innslag ved bandet Klara. Møtet arrangeres av Latin-Amerikagruppene i Trondheim og Kvinnefronten Trondheim.

FREDAG 27. SEPTEMBER

Dag Solstad: Fremmedgjøringens forfatter

Kl. 19.00, Litteraturhuset

Enhver Dag Solstad-roman er en Litterær Hendelse med stor L og stor H. Her får du sjansen til å se Forfatteren med stor F i eget kjøtt og blod, rett opp og ned, på en scene, mens han snakker om sitt Forfatterskap, det også med stor F. Rett og slett en Begivenhet (stor B) av de sjeldne, som du umulig kan gå glipp av om du er det minste interessert i litteratur, med eller uten stor L. Obligatorisk oppmøte, rett og slett.

Forskerfredag på Byscenen: Alltid beredt?

Kl. 19.30 - 20.30, Byscenen

I anledning Forskningsdagene 2019 har NTNU invitert fire ulike forskere for å snakke om immunforsvaret. Hva påvirker immunsystemet og hva gjør dette med kropp og psyke? Hva må vi forsvare oss mot, og hvem har ansvar når noe likevel går galt? Showet ledes av programleder i NRK, Per Olav Alvestad.

Young Scientists' Researcher's Night in Trondheim

Kl. 19.30 - 01.00, Rockheim

With «Environment» as it's main theme, this event targets «young researchers». While the hosts define this as «researchers from 25 to 45 years» they also stress that the event is free and open to everyone. Mingle with other young researchers, and enjoy a mix of talks, music and the bar.

ONSDAG 2. OKTOBER

Kunstnersamtale: Børre Sæthre

Kl. 18.30, Trondheim Kunstmuseum Bispegata

Hver høst deler TKM Lorck Schives kunstpris til en av fire kunstnere, som også får sjansen til å stille ut sine verk i TKMs lokaler. Som en del av pakka kan du dessuten høre de ulike kunstnerne samtale om sine verk og sitt virke. Børre Sæthre er først ut. Han lager omfattende og komplekse installasjoner med nikk til filmhistorien. De tre andre nominerte følger på fortløpende: Eline Mugaas 9. oktober, Gunvor Nervold Antonsen 23. oktober, Torbjørn Rødland 30. oktober, alle ellers til samme tid og sted. Prisvinneren avsløres 7. november.

Nina & Stines UKEmaraton

Kl. 18.59, Dødens Dal

Nina og Stine har spart opp stipend, og utfordrer byens studenter til UKEmaraton! Med et godt utvalg

av konserter, forestillinger og bedriftspresentasjoner har UKA tilsynelatende flere arrangementer enn det er mulig å få med seg. Nina og Stine tar utfordringen og skal i år delta på ALT. Starten går utenfor teltet i Dødens dal, den som etter tre uker kan vise til deltakelse på flest arrangementer vinner heder, ære og klapp på skuldra.

TORSdag 3. OKTOBER

Europaligaen, Rosenborg - PSV Eindhoven

Kl. 21.00, Lerkendal Stadion

Rosenborg tar imot tyske PSV Eindhoven på Lerkendal i gruppespillet i Europaligaen. I Rosenborgs første kamp i Europaligaen ble motstanden for stor, og LASK Linz stakk av med seieren på hjemmebane. Flere av spillerne i RBK-stallen har uttrykt skuffelse over tapet, selv om det etter sigende var fortjent.

ONSDAG 9. OKTOBER

Linda Eide: Menneske er språk.

Språk er menneske

Kl. 15, DIGS

Den energiske vossingen er tydeligvis så populær at man måtte sette opp et ekstraarrangement, fordi det første arrangementet ble utsolgt. Det kan jo love godt for dette arrangementet, hvor det fortsatt er ledige billetter igjen. Her vet man vel strengt tatt hva man kan forvente, iallfall hvis du har den minste kjennskap til Eides NRK-virke, så vi velger å stoppe her.

MANDAG 14. OKTOBER

Grønn UKEdebatt: Kjernekraft

Kl. 18.30, Klubben

Den ellers så røde UKA har tatt fram grønnmalinga, og kjører i gang flere arrangementer hvor miljø står i fokus. I søken etter mer miljøvennlige energikilder er bruk av kjernekraft et forslag som dukker opp med jevne mellomrom. Men er kjernekraft et bærekraftig og reelt alternativ til annen kraftproduksjon? Og har denne typen kraftproduksjon en framtid i Norge? Til debatten kommer professor i fysikk ved Oslo MET, Jon Samseth og Oskar Njaa fra Bellona.